

# **Změny důchodových systémů ve vybraných zemích světa**

projekt  
Monitoring změn v zahraničních důchodových systémech

Zpracoval:  
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.  
Oddělení knihovnicko-informačních služeb

březen 2014

## EU

### I. Důchody: probíhající reformy pomohou členským státům řešit demografické výzvy a problémy udržitelnosti

Pokračující vlna důchodových reforem implementovaných členskými státy EU jim pomůže dosáhnout udržitelnějších důchodových systémů a dopředu čelit demografickým změnám, zdůraznila Evropská komise při příležitosti zveřejnění zprávy Světové banky "The Inverting Pyramid".

V souladu s agendou stanovenou v Bílé knize o důchodech v únoru 2012 provedly členské státy v posledních letech mnoho reforem týkajících se zvýšení důchodového věku a zvýšení míry zaměstnanosti starších pracovníků. Tyto reformy jim pomohou, aby zvládly nárůst budoucích nákladů, aniž by byla ohrožena přiměřenost důchodových dávek.

Mnoho z těchto reforem reaguje na doporučení pro jednotlivé země (Country Specific Recommendations) vydaná v rámci Evropského semestru, ročního cyklu EU pro koordinaci hospodářské politiky, politiky zaměstnanosti a sociální politiky. Vyvinutý tlak se ve skutečnosti ukázal být účinným nástrojem na povzbuzení členských států, aby reformovaly své důchodové systémy a zavedly nezbytná opatření umožňující lidem pracovat do vyššího věku. Politická aktivita by se dále měla zaměřovat na omezování nerovnosti mezi důchodci a předcházení chudoby důchodců.

Zvýšení počtu pracovních sil také znamená řešit současnou úroveň nezaměstnanosti mladých lidí. To je důvod, proč Komise navrhla schéma záruk pro mladé (European Youth Guarantee Scheme), které musí členské státy urychleně realizovat. Zajištění toho, aby mladí lidé byli plně integrováni do pracovní síly, bude mít zásadní význam pro posílení poměrů ekonomické závislosti a umožní dnešním mladým lidem vybudovat si dostatečná vlastní důchodová práva.

#### Zdroj:

*Pensions: on-going reforms will help Member States tackle demographic and sustainability challenges.* In: European Commission – Employment, Social Affairs and Inclusion [online]. 21/02/2014. [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2036&furtherNews=yes>

### II. Konference o budoucnosti důchodů v Evropě

28.3.2014 uspořádala Evropská komise v Bruselu konferenci, která se zabývala stavem důchodových reforem v EU a problémy, které je ještě třeba řešit. Konferenci zahájil komisař Andor, který společně s Olli Rehnem, místopředsedou Evropské komise odpovědným za ekonomické a monetární záležitosti a euro, Michelelem Barnierem, komisařem pro vnitřní trh a služby, zástupci národních rozhodovacích orgánů a klíčovými relevantními aktéry posuzovali výsledky dosažené za 2 roky po přijetí Bílé knihy o důchodech, stejně jako i další činnosti potřebné k zajištění toho, aby mohly být v naší stárnoucí společnosti poskytovány přiměřené a udržitelné důchody.

#### **Důchodový věk se zvyšuje**

Po mnoha důchodových reformách v posledních letech uzákonilo 24 z 28 členských států (s výjimkou Belgie, Lucemburska, Finska a Švédska) současná nebo budoucí zvýšení důchodového věku. Dánsko, Řecko, Itálie, Kypr, Nizozemsko, Slovensko a Spojené království se rozhodly pro přímé propojení důchodového věku se střední délkou života v budoucnosti. Finsko a Švédsko zavedly flexibilní důchodový věk, kdy se výše dávek zvyšuje v případě pozdějšího odchodu do důchodu.

### ***Konvergence důchodového věku pro muže a ženy***

Kratší pracovní kariéry jsou jedním z důvodů, proč v celé EU dostávají ženy podstatně nižší důchody než muži. Členské státy přijímají opatření zajišťující gender rovnost, pokud jde o důchodový věk.

Ve 26 z 28 členských států (kromě Bulharska a Rumunska) již platí stejný důchodový věk pro muže a ženy nebo je schválena legislativa, která předpokládá postupné vyrovnávání důchodového věku do budoucna (i když v některých případech bude plně konvergence dosaženo až za několik desetiletí). Také Rumunsko se blíží schválení právních předpisů týkajících se této záležitosti.

### ***Udržitelnost důchodových systémů se zlepšuje***

Nedávné reformy významně zlepšily dlouhodobou udržitelnost důchodového zabezpečení. Díky reformám zahájeným v letech 2009-2012 se projektované zvýšení veřejných důchodových výdajů v EU do roku 2060 snížilo z 2,5 % HDP na pouhých 1,5 %. Od té doby bylo v mnoha členských státech dosaženo dalšího pokroku, což se bude hodnotit ve Zprávě o stárnutí 2015 (2015 Ageing Report).

### ***Přiměřenost důchodů spojená s vývojem na trhu práce***

Jelikož se vyšší důchodový věk automaticky nepromítá do delšího pracovního života, je nezbytné chránit také přiměřenost důchodů. Proto musí mít starší pracovníci možnost zůstat na trhu práce a zároveň je třeba omezit nebo postupně zrušit předčasný odchod do důchodu.

Sociální investice do lidských zdrojů a do zdravých a bezpečných pracovišť, která zohledňují rostoucí podíl starších pracovníků, jsou pro delší pracovní život nezbytné.

Je zajímavé, že zaměstnanost starších pracovníků i efektivní věk odchodu i nadále rostou nebo se drží na dobré úrovni ve většině členských států bez ohledu na krizi. V roce 2012 byla v EU průměrná roční míra zaměstnanosti pracovníků ve věku 55-64 let 48,9 %, což představuje zlepšení o 10 procentních bodů za poslední desetiletí. Ve 3. čtvrtletí 2013 se tato míra zaměstnanosti zvýšila na 50,7 %. Současně však přetrvávají významné gender rozdíly i rozdíly mezi jednotlivými zeměmi (*viz tabulka č. 2: Zaměstnanost a udržitelnost*).

Zpráva o přiměřenosti důchodů 2012 ukázala, že mnoho důchodových reforem zaměřených na zlepšení udržitelnosti povede ke snížení náhradových poměrů, pokud lidé nebudou pracovat déle. Mnoho reforem však současně posílilo opatření na ochranu proti chudobě, ze kterých by měli těžit zejména ti, kteří nemohou zůstat v práci až do dosažení běžného důchodového věku.

### ***Zlepšená přeshraniční ochrana doplňkových penzí***

Za účelem ochrany penzijních práv mobilních pracovníků dosáhly Evropský parlament a Rada ministrů EU dohody o Směrnici o nabytí a zachování doplňkových penzijních nároků (Directive on the acquisition and preservation of supplementary pension rights), založené na návrhu Komise, předloženého v r. 2005. Konečné schválení směrnice je plánováno na začátek dubna 2014.

Směrnice stanovuje, že zaměstnanecké penzijní nároky pracovníků stěhujících se do jiných zemí EU musí být přiznány nejpozději po třech letech pracovního poměru, a vymezuje pevné standardy, které zajistí, že i po opuštění penzijního programu budou nároky nadále spravedlivě zachovány (ve srovnání s nabytými nároky těch, kteří zůstávají v podniku).

### ***Další kroky***

Komise provede další inventuru udržitelnosti a přiměřenosti důchodů v EU v roce 2015 ve Zprávě o přiměřenosti důchodů 2015 (2015 Pension Adequacy Report) a Zprávě o stárnutí 2015 (2015 Ageing Report). Příprava těchto zpráv již byla zahájena ve spolupráci s členskými státy.

**Tabulka č. 1: Důchodový věk v členských státech EU<sup>1</sup>**

PENSIONABLE AGES			
	Pensionable age for M/W in 2009	Pensionable age for M/W in 2020	Further increases in the pensionable age for M/W after 2020
Belgium	65/65	65/65	
Bulgaria	63/60	65/63	
Czech Republic	62/ 56y8m-60y8m (a)	63y10m/ 60y6m-63y10m (a)	67+/67+ in 2044 (b)
Denmark	65/65	66/66	67+/67+ (c)
Germany	65/65	65y9m/65y9m	67/67 (in 2029)
Estonia	63/61	64/64	65/65 (in 2026)
Ireland	66/66	66/66	68/68 (in 2028)
Greece	65/60	67/67	67+/67+ (f)
Spain	65/65	66y4m/66y4m	67/67
France	60-65/60-65 (e)	62-67/62-67 (e)	
Croatia	65/60 (k)	65/62y6m (l)	65 (in 2030)
Italy	65y4m/60y4m	66y11m/66y11m	67+/67+ (f)
Cyprus	65/65	65+/65+ (g)	
Latvia	62/62	63y9m/63y9m	65/65 (in 2025)
Lithuania	62y6m/60	64/63	65/65 (in 2026)
Luxembourg	65/65	65/65	
Hungary	62/62	64/64	65/65 (in 2022)
Malta	61/60	63/63	65/65 (in 2026)
Netherlands	65/65	66y8m/66y8m	67+/67+ (h)
Austria	65/60	65/60	65/65 (in 2033)
Poland	65/60	67/62	67/67 (in 2040)
Portugal	65/65	66 (since 2014)	
Romania	63y4m/58y4m	65/61	65/63 (in 2030)
Slovenia	63/61	65/65	
Slovakia	62/57y6m-61y6m (a)	62+/62+ (i)	62+/62+ (i)
Finland	63-68/63-68 (j)	63-68/63-68 (j)	
Sweden	61-67/61-67 (j)	61-67/61-67 (j)	
United Kingdom	65/60	66/66 (m)	68+/68+ (in 2028) (m)

- (a) v závislosti na počtu vchovaných dětí
- (b) zvýšen o 2 měsíce ročně až do dalších novel
- (c) upravován podle přírůstků střední délky života každých 5 let, počínaje r. 2030
- (d) upravován podle přírůstků střední délky života každé 3 roky, počínaje r. 2021
- (e) pokud je naplněna minimální pojistná doba – a pokud není naplněna
- (f) spojen se střední délkou života
- (g) upravován podle přírůstků střední délky života od r. 2018
- (h) upravován podle přírůstků střední délky života každoročně, počínaje r. 2022
- (i) upravován podle přírůstků střední délky života od r. 2017
- (j) flexibilní důchodový věk spojený s výší dávky
- (k) r. 2010
- (l) v r. 2020 bude mít pojištěná osoba nárok na starobní důchod po dosažení 65 let věku a splnění 15leté kvalifikační doby; výjimka z tohoto pravidla bude platit během přechodného období pro ženy, které splní podmínku 15leté kvalifikační doby, které budou mít nárok na starobní důchod v r. 2020, pokud dosáhnou věku 62 let a 6 měsíců
- (m) má se upravovat po formálním přezkumu vlády každých 5 let
- M – muži, W – ženy, m – měsíce

<sup>1</sup> Podrobnější tabulka o zákonném věku odchodu do důchodu v zemích EU byla uvedena ve Změnách důchodových systémů za prosinec 2013.

**Tabulka č. 2: Zaměstnanost a udržitelnost**

	Effective exit age from the labour market, 2010 (1)	Life expectancy at 65, 2012 (2)			Employment rate of older workers (55-64), 2012 (3)			Pension expenditure, % of GDP (4)		
		Total	Males	Females	Total	Males	Females	2010	2060	P.p. change (2010-2060)
EU-28	:	19.7*	17.8*	21.3*	48.8	56.3	41.7	:	:	:
EU-27	62.1	:	:	:	48.9	56.4	41.8	11.3	12.9	1.5
BE	61.4	19.6	17.7	21.3	39.5	46.0	33.1	11.0	16.6	5.6
BG	61.7	15.8	13.9	17.3	45.7	50.8	41.3	9.9	11.1	1.1
CZ	61.1	17.6	15.7	19.2	49.3	60.3	39.0	9.1	11.8	2.7
DK	62.9	19.0	17.5	20.2	60.8	65.9	55.8	10.1	9.5	-0.6
DE	63.5	19.8	18.2	21.2	61.5	68.5	54.8	10.8	13.4	2.6
EE	63.6	18.1	14.9	20.3	60.6	59.8	61.2	8.9	7.7	-1.1
IE	64.9	19.6	18.0	21.1	49.3	55.8	42.7	7.5	11.7	4.1
EL	62.3	19.6	18.1	21.0	36.4	47.6	26.0	13.6	14.6	1.0
ES	62.9	20.8	18.6	22.8	43.9	52.4	36.0	10.1	13.7	3.6
FR	60.1	21.7*	19.3*	23.8*	44.5	47.4	41.7	14.6	15.1	0.5
HR	:	17.0	15.0	18.7	36.7	46.7	27.8	:	:	:
IT	61.3	20.9*	18.8*	22.6*	40.4	50.4	30.9	15.3	14.4	-0.9
CY	64.4	19.2	17.9	20.4	50.7	63.5	38.2	7.6	16.4	8.7
LV	63.3	16.6	13.6	18.5	52.8	53.2	52.5	9.7	5.9	-3.8
LT	62.3	17.1	14.1	19.2	51.7	55.9	48.5	8.6	12.1	3.5
LU	60.0	20.0	18.4	21.4	41.0	47.4	34.3	9.2	18.6	9.4
HU	60.5	16.5	14.3	18.1	36.9	42.6	32.2	11.9	14.7	2.8
MT	60.9	19.4	17.6	21.0	33.6	51.7	15.8	10.4	15.9	5.5
NL	63.1	19.6	18.0	21.0	58.6	68.1	49.1	6.8	10.4	3.6
AT	60.7	19.8	18.1	21.3	43.1	52.5	34.1	14.1	16.1	2.0
PL	60.1	17.9	15.4	19.9	38.7	49.3	29.2	11.8	9.6	-2.2
PT	63.5	19.6	17.6	21.3	46.5	51.5	42.0	12.5	12.7	0.2
RO	61.4	16.3	14.6	17.7	41.4	51.2	32.9	9.8	13.5	3.7
SI	60.3	19.3	17.1	21.1	32.9	40.7	25.0	12.2	18.3	7.1
SK	59.7	16.8	14.6	18.5	43.1	53.6	33.6	8.0	13.2	5.2
FI	62.6	19.9	17.8	21.6	58.2	56.6	59.7	12.0	15.2	3.2
SE	64.2	19.9	18.5	21.1	73.0	76.3	69.6	9.6	10.2	0.6
UK	63.5	19.9*	18.5*	21.1*	58.1	65.5	51.0	7.7	9.2	1.5

Poznámky a zdroje:

(1) útvary Komise: DG EMPL


(2) Eurostat [demo\_mlexpec], datum výběru údajů: 14.ledna 2014

(3) Eurostat [Ifsi\_emp\_a] Zaměstnanost (hlavní charakteristiky a míry) - roční průměry, datum výběru údajů: 04.11.2013

Míra zaměstnanosti starších pracovníků se vypočítá jako podíl počtu osob v zaměstnání ve věku 55 až 64 let a celkového počtu lidí v této věkové skupině. Ukazatel je založen na LFS EU. Šetření zahrnuje celou populaci žijící v soukromých domácnostech a vylučuje osoby v kolektivních zařízeních. Zaměstnaná populace je tvořena osobami, které v průběhu referenčního týdne vykonávaly po dobu nejméně 1 hodiny nějakou práci za mzdu nebo zisk, nebo sice nepracovaly, ale měly zaměstnání, ve kterém byly dočasně nepřítomné.

(4) útvary Komise, EPC. The 2012 Ageing Report

: - není k dispozici

 patří mezi 6 nejhorších zemí

**Zdroje:**

*Conference on the future of pensions in Europe.* In: European Commission - Events [online] 26/03/2014. [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=88&eventsId=980&furtherEvents=yes>

*Pensions: conference to review achievements and perspectives two years after White Paper.* In: European Commission – MEMO [online] 25 March 2014. [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-14-217\\_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-217_en.htm)

## Světová banka

### **Penzijní reformy potřebné v rozvíjející se Evropě a Střední Asii pro ochranu budoucích generací**

Hluboké dopady stárnutí populace a ubývání pracovní síly na přetížené státní důchodové systémy v rozvíjející se Evropě a středoasijských zemích vyžadují významné reformy, říká nová zpráva Světové banky "The Inverting Pyramid : Pension Systems Facing Demographic Challenges in Europe and Central Asia" (Invertující pyramida: Důchodové systémy čelící demografickým výzvám v Evropě a Střední Asii). Bez provedení výrazných důchodových reforem to budou dnešní mladí a starší chudí lidé, kdo bude nejvíc trpět neschopností státních důchodových systémů zajistit základní ochranu příjmů ve stáří. Pokud se nebude jednat dnes, bude to mít pravděpodobně za následek budoucí snížení důchodových dávek a to by bolelo chudé více než bohaté.

Zpráva, která byla zveřejněna 21.2.2014 v Bruselu na konferenci pořádané Evropskou komisí a Světovou bankou, shledává, že většina důchodových systémů již dosáhla "zralosti" s malou možností rozšíření počtu přispěvatelů v důsledku stagnující a klesající populace v produktivním věku. Klesající populace v produktivním věku je příčinou toho, že tradiční populační pyramida - s několika málo seniory na vrcholu a většími počty členů populace v produktivním věku ve spodní části - se převrací s menší produktivní populací nyní ve spodní části a větším počtem důchodců na vrcholu.

*"Země rozvíjející se Evropy a Střední Asie byly jedny z nejaktivnějších reformátorů na světě, přijímající řadu nových důchodových designů, jako jsou bodové systémy v Srbsku a Chorvatsku, fiktivní účty v Lotyšsku a Polsku, univerzální dávky v Gruzii, Kazachstánu a Kosovu a individuální spořicí účty v Estonsku, Rumunsku, Makedonii a Ruské federaci,"* řekla viceprezidentka Světové banky pro Evropu a Střední Asii, Laura Tuck. *"Nicméně, mnohé z těchto reforem nebyly dostatečné pro to, aby důchodové systémy udržely přiměřené úrovně dávek vzhledem k hlubokým demografickým změnám. Navíc se některé z těchto reforem zvrátily při krátkodobých fiskálních tlacích."*

Zpráva konstatuje, že transformující se země Evropy a Střední Asie, včetně Turecka, vyvinuly v uplynulých 20 letech velké úsilí k reformování svých důchodových systémů, aby se vyrovnaly s novou sociální a ekonomickou realitou tržních ekonomik. S vysokým hospodářským růstem se však v prvních letech po r. 2000 zvýšila v některých zemích s ohledem na vyšší státní příjmy štedrost důchodových dávek. S finanční krizí se příjmy těchto zemí snížily a vyšší důchodové dávky zůstaly, což vedlo ke zvrátům důchodových reforem. Některé země např. zrušily individuální spořicí účty, aby zaplnily schodky na straně příjmů, ale s rizikem dalšího ohrožení udržitelnosti a přiměřenosti důchodů v dlouhodobém horizontu.

*"Důchodové systémy nemohou nadále slibovat poskytování stále štedřejších dávek stále narůstajícímu počtu důchodců. Zvýšení střední délky života, prudký pokles porodnosti a rostoucí emigrace přispěly k ohrožení finanční únosnosti mnoha důchodových systémů,"* řekla viceprezidentka Světové banky pro snižování chudoby a ekonomické řízení, Ana Revenga, ve svém úvodním projevu na konferenci. *"Zpráva se zabývá celou řadou řešení a zjišťuje, že veřejný důchodový systém bude muset dát prioritu poskytování základních důchodů ve spojení s opatřeními na podporu delšího pracovního života a individuálního vlastního spoření."*

Reformy musí zajišťovat, aby senioři poskytováním minimální důchodové dávky neupadli do chudoby. To má vliv na způsob, jakým jsou důchody v současné době financovány.

*"Změna mechanismu financování starobního zabezpečení ovlivní příjemce dávek a kolik dostanou,"* řekla Anita Schwarz, vedoucí ekonomka Světové banky pro region Evropy a Střední Asie. *"Právě v současné době země často omezují důchody těm, kteří přispívali, a spojují dávky, které dostávají, s tím, co zaplatili do systému. Ale všichni starší lidé*



*potřebují nějakou formu podpory starobních příjmů, aby si zachovali důstojnou životní úroveň. To vyvolává potřebu hledat finanční zdroje jiné než pracovní daně."*

Zpráva zkoumá dvě potenciální řešení, aby bylo možné čelit demografickým problémům týkajících se důchodových systémů: generování dodatečných fiskálních příjmů na pokrytí důchodových deficitů a zvyšování počtu přispěvatelů do systému. Země v tomto regionu však již mají tendenci k vysokému daňovému zatížení, zejména pokud jde o práci, takže mají malý prostor pro generování dodatečných příjmů pro řešení důchodových deficitů. Posun od zdanění práce jako zdroje financování pro starobní zabezpečení směrem ke spotřebním a majetkovým daním může pomoci vytvářet nějaké dodatečné příjmy, ale i tam je prostor ve většině zemí omezen.

Ani rozšíření počtu přispěvatelů není všelék. Ve většině zemí v tomto regionu většina osob středního věku (35 až 44 let) již pracuje. Prostor rozšířit pracovní sílu se nachází u starší populace, jejíž příslušníci pracují méně ve srovnání s ostatními regiony světa. Navíc rozšíření základny přispěvatelů může pouze zmírnit nebo zpozdit potřebné reformy důchodových systémů, když vztah mezi příspěvkem a nárůstem dávek zůstane v podstatě chybný.

*"Jedním z překvapivějších závěrů zprávy je, že rozšíření počtu přispěvatelů přivedením neformálních pracovníků nebo rostoucím přílivem imigrantů pomůže důchodovému systému krátkodobě, když systém získá dodatečné příjmy, ale zhoršuje situaci v dlouhodobém horizontu, kdy budou muset být důchodové dávky vypláceny ještě více důchodcům,"* řekl Omar Arias, vedoucí ekonom Světové banky pro tento region a hlavní spoluautor zprávy. *"Formalizace a imigrace mohou pomoci získat vládám čas pro provedení potřebných úprav důchodových systémů, ale žádným z nich nebude dosaženo dvou cílů přiměřenosti a udržitelnosti důchodů v dlouhodobém horizontu."*

Zatímco dodatečné příjmy i zvýšené pracovní síly mohou přispět ke zmírnění krátkodobých negativních dopadů nevyhnutelných důchodových reforem, dlouhodobé řešení by mohlo spočívat v úpravě štedrnosti důchodových systémů tak, že důchodový příjem by pokrýval pouze období, kdy jedinci již nemohou déle pracovat, typicky posledních 15 let života. To je to, co bylo dopřáno důchodcům v 70. letech ve srovnání se současným průměrem 18 let důchodu pro muže a 23,5 let pro ženy v mnoha zemích.

Zvyšování důchodového věku a povzbuzování a podporování jednotlivců, aby pracovali déle, by se ubíralo dlouhou cestou směrem k důchodovým systémům umožňujícím poskytovat základní starobní příjem a být finančně udržitelnými. Opatření na podporu delšího pracovního zapojení starších pracovníků zahrnují:

- zajištění možností pro postupný odchod do důchodu, např. tím, že se starším lidem umožní pracovat na částečný úvazek a současně pobírat částečný důchod;
- přijetí drobných úprav na pracovišti, jako je např. zavedení zvětšení na obrazovkách počítačů a poskytování ergonomických židlí, s cílem zvýšit celkovou produktivitu a úroveň pohodlí starších pracovníků;
- efektivněji investovat do odborné přípravy starších věkových skupin přehodnocením vzdělávání dospělých, odborného výcviku a systémů celoživotního vzdělávání, aby lépe vyhovovaly stárnoucím osobám.

A konečně, fiskální tlaky vedou země stále k rostoucímu omezování jejich již přetížených důchodových výdajů posilováním soukromých penzijních opatření a programů individuálního dlouhodobého spoření. Spoření umožňuje, aby pracovníci měli k dispozici další důchodové zdroje. Opatření, jako je automatická registrace do programů spoření, mohou přimět pracovníky, aby zaplnili jakoukoliv trhlinu v důchodovém příjmu svými vlastními úsporami.

Neexistuje žádné jedno řešení vyhovující všem. Bez ohledu na zvolenou cestu musí země zahájit sociální dialog o tom, jaký přístup je nejvhodnější v kontextu každé země, aby se zachovala schopnost důchodových systémů poskytovat základní příjmovou ochranu ve stáří pro dnešní mladé lidi a méně zámožné seniory tvář v tvář demografickým problémům země.



**Zdroje:**

Schwarz, Anita M., Omar S. Arias. *The Inverting Pyramid : Pension Systems Facing Demographic Challenges in Europe and Central Asia*. Washington, DC: World Bank, 2014. ISBN 978-0-8213-9909-5. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z:

<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/17049>

*World Bank: Pension Reforms Needed in Emerging Europe and Central Asia to Protect Future Generations*. In: The World Bank [online] February 21, 2014. [cit. 26.2.14].

Dostupné z: <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2014/02/21/world-bank-pension-reforms-needed-in-emerging-europe-and-central-asia-to-protect-future-generations>

# Chorvatsko

## Hrozba zmrazení příspěvků do druhého pilíře

Na začátku ledna 2014 prohlásil chorvatský ministr financí, že by vláda mohla dočasně zmrazit příspěvky do druhého pilíře, pokud by fondy více neinvestovaly do kapitálu a infrastrukturních projektů.

Chorvatský 2. pilíř důchodového systému se doposud vyhnul snižování příspěvků, jejich zmrazení nebo jiným zásahům, které se již v regionu střední a východní Evropy odehrály. Příspěvková sazba ve výši 5 % se nezměnila od zavedení systému v roce 2002.

Vstupem do EU v roce 2013 se ale Chorvatsko ocitlo pod vážným rozpočtovým tlakem. Evropská komise, která předpokládá pro rok 2014 rozpočtový schodek ve výši 6,4 % HDP, navrhla, aby země podléhala postupu při nadměrném schodku.

Ministr řekl, že pokud v dubnu nepřesvědčí EU revidovaný rozpočet, bude o zmrazení příspěvků uvažovat.

### Zdroj:

Krystyna Krzyzak. *Croatian minister threatens contribution freeze for second pillar*. In: IPE [online]. 8 January 2014. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/croatian-minister-threatens-contribution-freeze-for-second-pillar/10000743.article>

# Irsko

## I. Aktuální změny důchodového systému

Irsko zavedlo v nedávné době několik opatření, která eliminují předčasný odchod do důchodu v rámci veřejného pay-as-you-go důchodového systému, modifikují pravidla týkající se distribuce aktiv zaměstnaneckých penzijních fondů a zavádí nový dočasný odvod z penzijních aktiv.

- S účinností od 1. ledna 2014 stát zrušil přechodný státní důchod (*transitional State pension*) pro pracovníky narozené od 1. ledna 1948. Dosud mohli tito pracovníci odejít do důchodu ve věku 65 let za předpokladu, že splňovali všechny podmínky nároku, včetně odchodu do důchodu ze zaměstnání. Ukončení přechodného státního důchodu standardizuje státní důchodový věk na 66 let pro všechny žadatele.

V důsledku ukončení přechodného státního důchodu bude muset řada osob, na které se dosud vztahoval, místo plného příspěvkového důchodu ve výši 230,30 € týdně žádat o příspěvek pro uchazeče o zaměstnání, který je vyplácen ve výši 188 € týdně. S lidmi blízko důchodovému věku, kteří si žádají o příspěvek pro uchazeče o zaměstnání, se však zachází jinak než s ostatními příjemci sociálních dávek. Například žadatelé starší 62 let se nemusí zapojit do „aktivačního“ procesu ministerstva sociální ochrany a nejsou vystaveni sankcím, jako je dočasné odnětí dávek při nevyhovění. Dostávají své platby elektronicky a nemusejí oznamovat nezaměstnanost častěji než jednou za rok. Musí však prokazovat, že "skutečně hledají práci" (například podávání žádostí o zaměstnání) a být k dispozici pro zaměstnání na plný úvazek.

Zrušení přechodného státního důchodu bylo součástí zákona z r. 2011, na základě kterého se důchodový věk bude postupně dále zvyšovat z 66 let na 67 let do roku 2021 a na 68 let do roku 2028. Zvyšování důchodového věku v rámci řešení demografických problémů země a zabezpečení udržitelnosti důchodového systému v budoucnosti odpovídá podmínkám záchranného balíčku, který byl dohodnut v prosinci 2010 mezi irskou vládou, Mezinárodním měnovým fondem a Evropskou unií. Oficiální projekce odhadují, že poměr pracovníků k důchodcům ve veřejném důchodovém systému klesne do r. 2055 ze současných 6,0:1 na 2,3:1.

Je pravděpodobné, že zvyšování důchodového věku bude pokračovat i nadále, vláda hodlá monitorovat důchodový věk v souvislosti se změnami střední délky života. Britský ministr financí George Osborne nedávno navrhl, že by kvalifikační věk mohl ve Velké Británii v příštích desetiletích dosáhnout až 70 let, a důchodoví experti uvádějí, že by Irsko mohlo udělat totéž.

*Již v minulosti byly provedeny různé změny, které také omezují nárok na státní důchod. V r. 2012 vláda změnila kvalifikační kritéria pro státní důchod, což znamenalo, že každý, kdo se narodil od 6.4.1946, musí mít pro přiznání nároku 10 příspěvkových roků (předtím to bylo pouze 5 let). Další změny vstoupí v platnost v příštích letech a zahrnují novou "metodu celkových příspěvků", která nahradí stávající systém průměrování. V rámci tohoto systému, který vstoupí v platnost v r. 2020, bude výše vypláceného důchodu přímo úměrná počtu příspěvků na sociální pojištění odvedených během celého pracovního života. Pro nárok na maximální důchod bude zaveden požadavek 30 příspěvkových let. Například člověk s 10 příspěvkovými roky bude mít nárok pouze na jednu třetinu státního důchodu (75.90 € v současné sazbě).*

- 25.12.2013 vstoupilo v platnost opatření, které stanovilo nové uspořádání dávkové priority pro podfinancované dávkově definované (DB) programy, aby se zajistila spravedlivější distribuce aktiv programu. Opatření se týká nedostatečných záruk soukromého penzijního systému na ochranu penzijních nároků pracovníků v případě úpadku společnosti. Dříve, když byly programy likvidovány z důvodu platební

neschopnosti a nebyly dostatečné finanční prostředky na plnění penzijních závazků, bylo prioritou financování důchodových dávek. V důsledku toho jakýkoliv deficit znamenal, že osoby ještě pracující a členové odloženého programu, kteří program opustili, ale ještě nebyli v důchodu, mohli ztratit některé nebo všechny své naakumulované důchodové dávky.

Podle nových pravidel:

- je-li program zaměstnavatele solventní, ale DB program skončí v deficitu, budou penzisté i nadále mít prioritu před ostatními (aktivními a odloženými) členy programu, ale pouze pro prvních 12 000 eur penze ročně; poté mohou správci programu snížit až o 10 % každou penzi, která převyšuje tuto částku až do 60 000 eur, a o 20 % každou penzi vyšší hodnoty, což má pomoci programům plnit závazky týkající se budoucích penzí;
  - je-li nesolventní DB program i program sponzorovaný zaměstnavatelem k datu ukončení, měla by vláda garantovat, že všichni členové programu dostanou alespoň 50 % svých penzijních dávek, a to i v případě, že výsledek není dosažitelný snížením dávek penzistů, jak je popsáno výše. Tato nová politika navazuje na nedávné rozhodnutí Evropského soudního dvora, který řešil neschopnost vlády garantovat alespoň polovinu penzijních dávek z podfinancovaného DB penzijního programu nesolventního podniku podle směrnice EU týkající se insolventnosti zaměstnavatele z r. 2008. (*Podrobněji viz níže*)
- K 1. lednu 2014 zavedlo Irsko jako součást rozpočtu na rok 2014 dočasný odvod ve výši 0,15 % ze zaměstnaneckých penzijních aktiv, který bude fungovat po dobu 2 let. Nový odvod doplňuje existující 0,6% odvod zavedený v r. 2011, jehož fungování bylo naplánováno na dobu 4 let k financování iniciativ na podporu pracovních míst pro nezaměstnané. (*Podrobněji viz níže*)

### Zdroje:

Ireland. *International Update*. February 2014 In: SSA [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: [http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl\\_update/2014-02/index.html](http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2014-02/index.html)

Carl O 'Brien. State Pension Age Increases to 66. *Irish Times*, January 2, 2014 [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.irishtimes.com/news/social-affairs/state-pension-age-increases-to-66-1.1641529>

## II. Zaměstnanecké penze v Irsku

Obecně platí, že velcí zaměstnavatelé v Irsku mají zaměstnanecké penzijní programy, ale mnoho menších zaměstnavatelů je nemá.

Každý penzijní program má svůj vlastní soubor pravidel. Penzijní programy jsou na národní úrovni obecně regulovány Penzijním úřadem (Pensions Authority). Členové programů mají určitá práva, pokud jde o informace. Příspěvky do schválených zaměstnaneckých penzijních programů mohou získat daňovou úlevu. Regulace pro daňové účely je pod dohledem Retirement Benefits District of the Revenue Commissioners.

Od 27. března 2013 si může člen vybrat až 30 % z hodnoty dodatečných dobrovolných příspěvků (Additional Voluntary Contributions - AVCs) zaplacených do zaměstnaneckých

penzijních programů a na osobní důchodové spořicí účty PRSAs<sup>1</sup>. To platí pouze po dobu 3 let (do 27. března 2016).

Zaměstnavatelé nemají žádnou právní povinnost poskytovat zaměstnanecké penzijní programy pro zaměstnance. Nicméně stále více zaměstnavatelů programy zavádí a vláda je v tom podporuje.

### **Zaměstnanecké penze a osobní penze**

Zaměstnanecké penze jsou organizovány zaměstnavateli za účelem poskytování penzí zaměstnancům při odchodu do důchodu nebo pozůstalým při úmrtí zaměstnance.

Program osobní penze (známý jako Smlouva o důchodové anuitě - Retirement Annuity Contract - RAC) je program pro osoby samostatně výdělečně činné nebo zaměstnance, kteří nejsou členy zaměstnaneckého penzijního programu, poskytující penzi při odchodu do důchodu nebo závislým pozůstalým v případě úmrtí. RAC se řídí daňovou legislativou a legislativou v oblasti finančních služeb. Nejsou regulovány Penzijním úřadem.

Na příspěvky na osobní penze může být poskytována daňová úleva a výše této úlevy závisí na věku. Člověk může být členem zaměstnaneckého penzijního programu a sjednat si také osobní penzi. Nicméně není možné u obou využívat daňových výhod. Nelze také přispívat do zaměstnaneckého penzijního programu a na program osobní penze zároveň ve vztahu ke stejnému zaměstnání. Lze však sjednat osobní penzi ve vztahu k výdělkům z jiného zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti. Člověk, který se stane zaměstnancem a připojí se k zaměstnaneckému penzijnímu programu, může nadále přispívat do programů RAC. Na další příspěvky mu však už nebude poskytována daňová úleva.

Od roku 2003 jsou dostupné osobní důchodové spořicí účty (PRSAs). Jsou navrženy tak, aby mohly být využívány namísto zaměstnaneckého penzijního programu zaměstnavateli, kteří si nepřejí sponzorovat takové programy. Mohou být také využity jako doplněk k dávkám zaměstnaneckého programu, jako další dobrovolné příspěvky (Additional Voluntary Contributions - AVCs) a jako náhrada za osobní penzijní programy. Zaměstnavatelé musí poskytnout přístup k alespoň k jednomu standardnímu programu PRSA každému zaměstnanci, který nemá nárok na připojení k zaměstnaneckému penzijnímu programu, do 6 měsíců od vstupu do zaměstnání a musí nabídnout možnost dodatečných dobrovolných příspěvků v rámci programu PRSA, pokud v rámci zaměstnaneckého programu možnost dodatečných dobrovolných příspěvků není.

### **Druhy zaměstnaneckých penzí**

Zaměstnanecké penzijní programy mohou být příspěvkové nebo nepříspěvkové, fondové nebo nefondové, dávkově nebo příspěvkově definované.

V příspěvkových programech platí příspěvky do programu zaměstnanec i jeho zaměstnavatel. V nepříspěvkových programech zaměstnanec nepřispívá, ale jeho zaměstnavatel ano.

### **Fondové programy**

Prakticky všechny zaměstnanecké programy jsou fondové - příspěvky se vkládají do určeného fondu a dávky jsou vypláceny z tohoto fondu. Nejpozoruhodnější výjimkou je penzijní úprava ve veřejné službě, kde neexistuje žádný fond a dávky jsou vypláceny ze stávajících vládních prostředků.

Byl zřízen Národní penzijní rezervní fond (National Pensions Reserve Fund - NPRF) jako fond, který může sloužit pro budoucí platby ve veřejné službě a sociální důchody. Od fondových penzijních programů se však liší. Ve fondovém programu je osoba členem programu a má přímý zájem ve fondu. U NPRF žádný přímý nárok není.

---

<sup>1</sup> Personal Retirement Savings Account (PRSA) - dlouhodobý osobní důchodový spořicí účet, který umožňuje flexibilně spořit na důchod.

## **Dávkově definované programy**

Dávkově definovaný program je program, kde je nárok na dávku definován nějakým způsobem ve vazbě na výděly člena, jeho odsloužené roky, indexovanou nebo pevnou částku. Takže člen programu ví předem, jaká bude jeho penze, např. polovina jeho finálního platu, pokud má odpracovaných 40 roků, nebo že to bude určitá částka každý týden. V dávkově definovaných programech se příspěvky mohou čas od času měnit, aby fond mohl výši dávek zajistit. Některé programy mají zavedená ustanovení, že zaměstnavatele v případě potřeby fond doplní.

### **Limit celkové hodnoty fondu**

Finanční zákon z r. 2006 (Finance Act 2006) zavedl limit hodnoty individuálního penzijního fondu, na kterou lze uplatnit daňovou úlevu, a ten se může z roku na rok měnit. Nazývá se standardní fondový práh (Standard Fund Threshold). Od 7.12.2010 do 31.12.2013 byl maximální povolený penzijní fond při odchodu do důchodu pro daňové účely 2,3 mil. €. Pokud je fond vyšší než limit, pak je při čerpání z fondu účtována daň ve výši 41 % na přebytek. Od 1. ledna 2014 je absolutní hodnota standardního prahu fondu snížena na 2 mil. €. Od stejného data se liší hodnota definovaných dávek v závislosti na věku, ve kterém je penze čerpána.

### **Nová pravidla pro ukončení dávkově definovaných programů**

Od 25. prosince 2013 se změnila pravidla o distribuci aktiv v dávkově definovaných penzijních programech, které jsou v likvidaci.

Pokud byl dávkově definovaný penzijní program ukončován, byla jeho aktiva distribuována v určitém pořadí priority. Byl-li program plně financován, pak byly uspokojeny všechny závazky. Pokud byl penzijní program podfinancován nebo byl nesolventní, pak lidé s nižším pořadím priority nedostali to, co od programu očekávali.

Nová pravidla, která se vztahují na ukončování programů po 25.12.2013, redukuje práva stávajících penzistů a zvyšují prioritu danou budoucím penzistům. Tato nová pravidla se liší v závislosti na tom, zda je, či není zaměstnavatel solventní.

### **Uspořádání při jednoduché insolvenci - zaměstnavatel je solventní**

Toto uspořádání se vztahuje na případy, kdy je penzijní program nesolventní, ale zaměstnavatel je solventní.

První prioritou jsou další dobrovolné příspěvky (AVCs) a definované příspěvkové dávky.

Druhou prioritou jsou penze vyplácené stávajícím důchodcům, ale existují zde nyní limity částek, s nimiž je priorita spojená, následovně:

- prvních 12 000 € penze ročně;
- 90 % z penzí od 12 000 do 60 000 € s minimem ve výši 12 000 €;
- 80 % z penzí přesahujících 60 000 € s minimem ve výši 54 000 €.

Další prioritou je 50 % penzí budoucích důchodců. A poté jsou prioritou:

- zbývající penze stávajících důchodců;
- zbývající penze budoucích důchodců;
- všechny ostatní zbývající dávky.

Znamená to, že stávajícím důchodcům se mohou jejich penze snížit. Penze pod 12 000 € nesmí být sníženy. Maximální snížení je 10 % z penzí pod 60 000 € (ale nemohou být sníženy na méně než 12 000 €) a 20 % z penzí nad 60 000 €.

### **Uspořádání při dvojí insolvenci – zaměstnavatel je nesolventní**

Priority při likvidaci dávkově definovaného penzijního programu v případech, kdy je zaměstnavatel nesolventní, jsou následující:

1. další dobrovolné příspěvky (AVCs) a definované příspěvkové dávky,
2. 50 % dávek současných a budoucích důchodců,

3. dávky důchodců až do výše 12 000 € ročně,
4. zbývající dávky pro stávající důchodce,
5. zbývající dávky pro budoucí důchodce.

V případě, že program nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení 50 % dávek stávajícím a budoucím důchodcům až do výše 12 000 € ročně, musí nezbytné finanční prostředky poskytnout ministerstvo financí.

### **Příspěvkově definované programy**

Příspěvkově definovaný program je program, kde je příspěvek pevně stanoven dohodou, ale o dávkách se rozhoduje podle hodnoty příspěvků zaplacených v rámci programu a nejsou předem stanovené. Takže člen neví, jakou výši penze bude dostávat.

### **Zaměstnanecké penze a důchody ze sociálního zabezpečení**

Zaměstnanecké a osobní penze operují nezávisle na důchodovém systému sociálního zabezpečení (důchody sociálního zabezpečení zahrnují příspěvkové a nepříspěvkové důchody<sup>2</sup>) a neexistuje mezi nimi žádný zákonný vztah. Pro zaměstnanecké penze je však běžné, že berou v úvahu výši pobíraného důchodu sociálního zabezpečení při výpočtu výše dávky. Některé programy např. zajišťují dávku, která společně s důchodem sociálního zabezpečení bude poskytovat polovinu nebo dvě třetiny finálního platu člena. To lze provést, když člen začne pobírat svůj důchod ze sociálního zabezpečení, nicméně jeho zaměstnanecká penze nesmí být následně snížena, když se jeho důchod ze sociálního zabezpečení zvýší.

Takové programy se někdy nazývají integrované nebo koordinované programy.

### **Daňová úleva na penzijní příspěvky**

Člen schváleného penzijního programu může získat daňovou úlevu na jeho nejvyšší sazbu příspěvků do programu. Existují různá pravidla, která musí penzijní programy splňovat, aby získaly daňovou úlevu, a existuje limit na výši úlevy.

Maximální penzijní příspěvky v kterémkoliv roce, na které má člen nárok na daňovou úlevu, závisí na jeho věku a jsou vyjádřeny jako procentní podíl jeho hrubého příjmu. Maximální hrubý příjem pro účely úlevy je 115 000 €. Procentní limity úlevy jsou:

<b>věk</b>	<b>omezeno na</b>
pod 30 let	15 % * čistých relevantních výdělků
30-39 let	20 % * čistých relevantních výdělků
40-49 let	25 % * čistých relevantních výdělků
50-54 let	30 % * čistých relevantních výdělků
55-59 let	35 % * čistých relevantních výdělků
60 let a více	40 % * čistých relevantních výdělků

\* Pro zaměstnavatele se výdělký rozumí hrubý plat pro daňové účely. Pro osoby samostatně výdělečně činné se výdělký rozumí čisté příslušné výdělký, tj. výdělký bez uznaných nákladů.

<sup>2</sup> *Státní důchod (příspěvkový)* je vyplácen lidem od 66 let věku, kteří mají dostatečné příspěvky na sociální pojištění. Není testován na majetkové poměry. Jedinec může mít jiný příjem a ještě dostávat státní důchod (příspěvkový). Tento důchod je zdanitelný, ale placení daně je nepravděpodobné, pokud je to jediný příjem člověka.

*Státní důchod (nepříspěvkový)* lze vyplácet od 66 let věku lidem, kteří nemají nárok na státní důchod (příspěvkový). Důchod je testován na majetkové poměry, je zdanitelný, ale placení daně je nepravděpodobné, pokud je to jediný příjem člověka.

*Kvalifikační věk pro státní důchod* se bude zvyšovat na 67 let v r. 2021 a na 68 let v r. 2028.



## Zdanění jednorázové částky důchodu

Jedinec platí z pobírané penze daň.

Od 1. ledna 2011 existuje limit ve výši 200 000 € na částku nezdaněného jednorázového důchodu. Jednorázové platby nad tímto limitem jsou zdaňovány následovně:

výše jednorázové platby	sazba daně z příjmu
až do 200 000 €	0 %
200 001 – 575 000 €	20 %
nad 575 000 €	mezní sazba daňového poplatníka

## Odvod ze soukromých penzijních fondů

Existuje odvod ve výši 0,6 % z tržní hodnoty aktiv, které jsou spravovány v penzijních fondech a penzijních programech schválených podle irské daňové legislativy. (Patří sem zaměstnanecké penzijní programy, osobní penze RACs a PRSAs). Tento odvod platí až do konce roku 2014. V roce 2014 byl zaveden zvláštní odvod ve výši 0,15 %, který bude platit i nadále. Znamená to, že celkový penzijní odvod v roce 2014 je 0,75 % a od roku 2015 bude 0,15 %.

## Penzijní úřad

Penzijní úřad (Pensions Authority) je regulační orgán pro zaměstnanecké penze.

Úřad je tvořen zástupci nominovanými odborovými svazy, zaměstnavateli, vládou, penzijním odvětvím a odbornými skupinami zapojenými do programů zaměstnaneckých penzí. Programy zaměstnaneckých penzí mají povinnost se u Penzijního úřadu zaregistrovat.

## Pravidla týkající se penzijních programů

Penzijní programy mohou do značné míry stanovovat svá vlastní pravidla týkající se příspěvků a dávek. Existuje však několik pravidel stanovených právními předpisy, která se musí dodržovat.

## Zachování<sup>3</sup> a přenos dávek

Existují specifická pravidla o tom, co se stane, když člen z jakéhokoliv důvodu opustí zaměstnanecký penzijní program, např. pokud změní zaměstnání nebo zahájí samostatnou výdělečnou činnost či odejde do předčasného důchodu bez penze. Stejný princip se uplatňuje, pokud jde o osobní penze a osobní důchodový spořicí účet PRSA.

Členství v zaměstnaneckém penzijním programu končí, když člen opustí příslušné zaměstnání. Dávky z penzijního programu mu mohou být zachovány v rámci programu, nebo být převedeny do jiného programu.

Pokud byla daná osoba v programu členem více než dva roky<sup>4</sup>, může nechat svou dávku v programu až do dosažení běžného důchodového věku programu jako tzv. odloženou nebo zachovanou dávku (deferred or preserved benefit). Další možností je převést hodnotu svých penzijních dávek do jiného penzijního programu.

Jestliže člověk přestane platit na osobní penzi nebo osobní důchodový spořicí účet, bude mu dávka podržena až do jeho odchodu do důchodu, nebo ji může transferovat do jiného programu.

<sup>3</sup> **Zachování** (preservation) je pojem definovaný v důchodovém zákoně a týká se požadavku, aby zaměstnanecké penzijní programy zachovaly dávky pro členy, kteří program opustí. Stejný princip platí i ve vztahu k osobním penzím a PRSAs.

<sup>4</sup> Do 2. června 2002 bylo zapotřebí 5 služebních roků pro nárok na zachování.

## **Standardy financování**

Správci jsou povinni splnit minimální standardy financování pro fondové zaměstnanecké programy.

### **Zaopatření pro závislé osoby**

Penzijní programy obvykle mají dávky pro člena, když odejde do důchodu, a pro jeho ovdovělou manželku (ovdovělého manžela) a nezaopatřené děti po jeho úmrtí. Opatření pro závislé osoby nemají všechny programy.

Některé programy umožňují určit osobu, která by měla těžit z programu, takže v některých případech je možné jmenovat jinou osobu než manžela/manželku.

### **Zaměstnanecké penze a rozpad manželství**

V případě řízení o soudní odluce a rozvodu může soud udělat různé typy finančních vypořádání. Je mezi nimi např. příkaz penzijního urovnání (Pension Adjustment Order). Příkaz určuje část penze pro platbu partnerovi (většinou manželce) a nezaopatřeným dětem. O výši stanovené částky rozhoduje soudce. Účinek takového příkazu je, že určitá část penze zůstává v penzijním programu, ale je splatná partnerovi a dětem, když člen dosáhne důchodového věku nebo zemře.

## **Zdroje:**

*Occupational pensions in Ireland.* In: Citizens Information [online] 17 February 2014.

[cit. 2014-02-14]. Dostupné z:

[http://www.citizensinformation.ie/en/money\\_and\\_tax/personal\\_finance/pensions/occupational\\_pensions.html](http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/personal_finance/pensions/occupational_pensions.html)

*Benefits payable on leaving.* In: Pension Board [online]. [cit. 2014-03-06]. Dostupné z:

[http://www.pensionsboard.ie/en/LifeCycle/Benefits\\_payable\\_on\\_leaving/Preservation\\_of\\_benefits/](http://www.pensionsboard.ie/en/LifeCycle/Benefits_payable_on_leaving/Preservation_of_benefits/)

## **Itálie**

### **Minimální důchod je nedostatečný**

Rada Evropy tvrdí, že italský důchodový systém nezaručuje důchodcům odpovídající životní úroveň.

Jak uvádí zpráva Evropského výboru pro sociální práva týkající se dodržování Evropské sociální charty, výše minimálního důchodu klesla pod hranici 40 % mediánu příjmů (Eurostat), a tudíž je nedostatečná.

#### **Zdroj:**

*Italy's minimum pensions inadequate, says Council of Europe.* In: ANSA.IT [online]. 29 January 2014. [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: [http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2014/01/29/Italy-minimum-pensions-inadequate-says-Council-Europe\\_9980986.html](http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2014/01/29/Italy-minimum-pensions-inadequate-says-Council-Europe_9980986.html)

## Litva

### Fondy druhého pilíře hlásí úspěšný rok 2013

Litevské fondy dobrovolného druhého pilíře zaznamenaly v roce 2013 výjimečný růst. Čistá aktiva vzrostla v přepočtu o 181 milionů eur na 5,4 miliard LTL, počet členů vzrostl o 65 300 na celkových 1 120 000.

Ke zvýšení aktiv přispělo zvýšení příspěvkové míry o 1 % na 2,5 % hrubé mzdy. Dále se v roce 2013 zvýšila zaměstnanost a mzdy od roku 2008 poprvé reálně rostly. Každý z 28 fondů generoval pozitivní výnos, v průměru 4,28 %. Nejvyšší průměrný výnos 9,38 % je z nejrizikovějších fondů, které investují 70 % až 100 % do akcií.

Základní příspěvková míra 65 % účastníků, kteří se rozhodli zůstat ve starém systému, klesla na 2 %. Naopak zbývající členové zvýšili své příspěvky o další 1 %, které doplňuje státní dotace ve výši 1 % průměrné hrubé mzdy v národním hospodářství. V souvislosti s tím, že ekonomika již pátým rokem roste, ministerstvo financí předpovídá, že průměrná hrubá mzda v roce 2014 vzroste o 5,1 % a počet zaměstnanců o 0,7 %.

Čistý objem aktiv v mnohem menším systému třetího pilíře se zvýšil v rámci deseti fondů o 21,7 milionů LTL na 130,1 milionů LTL a počet členů vzrostl o asi 5 500 na celkových 34 200. Průměrná výnosnost byla 6,42 %.

#### Zdroj:

Krystyna Krzyzak. *Lithuanian second-pillar pension funds enjoy strong 2013*. In: IPE [online]. 15 January 2014. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/lithuanian-second-pillar-pension-funds-enjoy-strong-2013/10000780.fullarticle>

# Německo

## Návrh reformních opatření

29. ledna 2014 schválila spolková vláda návrh zákona o zlepšení dávek v zákonném důchodovém pojištění. Reformní opatření, která tento návrh obsahují, mají za cíl umožnit lidem, kteří začali pracovat velmi mladí, odejít do důchodu v 63 letech, lépe zohlednit výchovu dětí narozených před rokem 1992, zvýšit invalidní důchody a zvýšit s ohledem na demografický vývoj rozpočet na rehabilitaci. Důchodový balíček má vstoupit v platnost 1. července 2014. Náklady související s touto důchodovou reformou by měly do roku 2030 činit 160 miliard eur.

### Důchod v 63 letech

Osoby, které platily příspěvky na zákonné důchodové pojištění po dobu 45 let, budou moci odejít do starobního důchodu dva roky před dosažením zákonného důchodového věku, tj. v současné době v 63 letech, bez snížení důchodu.

Podle stávající úpravy se pojištěncům důchody trvale snižují za každý měsíc, o který odešli do důchodu před dosažením zákonného důchodového věku.

Do 45 let pojištění se budou započítávat i doby krátkodobého přerušování práce z důvodu nezaměstnanosti, tj. pobírání podpory v nezaměstnanosti (*tzv. Arbeitslosengeld I*), doby péče, pokud se na ně vztahovalo povinné pojištění, a doby výchovy dětí do 10 let. Kromě toho se bude rovněž přihlížet k pobírání podpor při nepříznivých povětrnostních podmínkách, při insolvenční nebo kurzarbeitsu. Započítávat se naopak nebude doba pobírání pomoci v nezaměstnanosti nebo *tzv. podpory v nezaměstnanosti II*, protože se nejedná o pojistné dávky.

Stanovený věk 63 let postupně poroste až na 65 let. Pojištěnci, kteří se narodili před 1. lednem 1953 a odejdou do důchodu po 1. červenci 2014, budou moci získat důchod beze srážek v 63 letech. Pro pojištěnce narozené po 1. lednu 1953 se věková hranice bude pomalu zvyšovat, a to s každým ročníkem o 2 měsíce. Osoby narozené po 1. lednu 1964 tak budou moci odejít do důchodu beze srážek dosažením věku 65 let.

### Mateřský důchod

*Tzv. mateřský důchod (Mütterrente)* má přinést větší uznání výchovy dětí, které se narodily před rokem 1992, tedy v období, kdy matky, popř. otcové neměli takové možnosti, pokud jde o péči o dítě, a tím ani šance vykonávat výdělečnou činnost, jaké mají rodiče dnes.

Doposud se zohledňuje pouze jeden rok výchovy dětí. Podle nové úpravy se má matkám, ev. otcům započítávat za děti narozené před rokem 1992 ještě jeden rok výchovy navíc.

Osoby, kterým byl důchod přiznán před 1. červencem 2014, získají ke svému stávajícímu důchodovému nároku za každé dítě paušálně navíc jeden výdělkový bod (*Entgeltpunkt*)<sup>1</sup>. Konkrétně to v současné době znamená, že obdrží navíc za každé dítě a měsíc (hrubou) paušální částku 28,14 eur ve starých spolkových zemích a 25,74 eur v nových spolkových zemích. To odpovídá ročnímu hrubému zvýšení přibližně o 338 eur ve starých spolkových zemích, popř. přibližně o 309 eur v nových spolkových zemích.

---

<sup>1</sup> Výdělkové body slouží k výpočtu starobního důchodu, jsou rozhodující pro individuální výši důchodu. V zásadě se vypočítávají z pojištěného výdělku (v nových spolkových zemích se individuální příjem pro tento výpočet zvyšuje vynásobením stanoveným faktorem). Při výpočtu důchodu se tento výdělek v každém roce poměřuje s příslušným průměrným výdělkem všech pracovníků. Počet získaných výdělkových bodů v kalendářním roce odpovídá poměru mezi individuálním výdělkem pojištěnce a průměrným výdělkem všech pracovníků.

Nový mateřský důchod se jen v roce 2014 bude v Německu týkat kolem 9,5 milionů žen (a také některých mužů).

Náklady na toto opatření budou v současné době představovat 6,7 miliard eur ročně. V příštích letech mohou být financovány bez zvýšení příspěvkové sazby na důchodové pojištění, od roku 2019 se na jejich financování bude dodatečnými prostředky podílet stát.

### **Úpravy v oblasti invalidních důchodů**

V současné době dostávají osoby, které se stanou neschopnými výdělečné činnosti, invalidní důchod (*důchod z titulu snížení výdělečné schopnosti - Erwerbsminderungsrente*), jako kdyby se svým původním výdělkem pracovaly až do věku 60 let. Doba mezi odchodem do invalidního důchodu a dosažením věku 60 let je tzv. „připočitatelná doba“ (*Zurechnungszeit*).

U osob, které odejdou do invalidního důchodu po 1. červenci 2014, se připočitatelná doba prodlouží o dva roky na 62 let a dojde ke zlepšení u vyměřovacího základu.

Invalidní důchody budou vypočítávány tak, jako kdyby pojištěnci pracovali se svým dosavadním průměrným příjmem do 62 let.

Připočitatelná doba se dosud hodnotí na základě průměrného výdělku během celého pracovního života až do vzniku invalidity (*snížení výdělečné schopnosti*). Podle nové úpravy se v budoucnu bude zkoumat, zda poslední čtyři roky před vznikem invalidity případně neovlivnily toto hodnocení negativně, zda kvůli zdravotním omezením nedocházelo ke snížení příjmů. To se stává často, protože lidé v této době bývají již často nemocní nebo z důvodu nemoci nemohou pracovat v takovém rozsahu jako dříve, popř. už nemohou pracovat vůbec. Pokud poslední čtyři roky před vznikem invalidity nároky sníží, nebudou se do výpočtu zahrnovat. Výsledek, ke kterému se bude přihlížet, musí být vždy pro invalidního důchodce výhodnější.

Důvodem pro zavedení těchto opatření je nepřetržité snižování invalidních důchodů v posledních letech. Zatímco průměrná vyplácená částka v roce 2001 činila ještě 676 eur, v roce 2012 to bylo už jen 607 eur.

### **Úprava rozpočtu na rehabilitaci**

V Německu je značný důraz kladen na rehabilitaci, uplatňuje se zde princip „rehabilitace před důchodem“. Zákonné důchodové pojištění je jedním z nositelů rehabilitace. Pojištěncům, jejichž výdělečná schopnost je ze zdravotních důvodů ohrožena nebo již omezena, může příslušný nositel důchodového pojištění poskytnout dávky léčebné a pracovní rehabilitace. Poptávka po dávkách v oblasti rehabilitace a prevence roste, což je způsobeno tím, že se silné ročníky - tzv. baby boomers - dostaly do věku, ve kterém je rehabilitace častěji potřebná.

Na rehabilitační dávky mají nositelé zákonného důchodového pojištění k dispozici omezené prostředky. Rozpočet na rehabilitaci se každoročně nově stanovuje a dosud se přizpůsobuje pouze předpokládanému vývoji hrubých mezd a platů pracovníků.

Podle nové úpravy se bude přizpůsobovat demografickému vývoji. Tím se roční rozpočet na rehabilitaci - se zpětnou účinností od 1.1.2014 - zvýší přibližně o 100 milionů eur. Toto navýšení poroste až na 233 milionů eur v roce 2017. Po roce 2017 se bude dodatečné zvýšení rozpočtu na rehabilitaci postupně opět snižovat až do doby, než odejdou silné populační ročníky do důchodu.

### **Kritika reformních záměrů**

Navrhovaná opatření čelí silné kritice především s ohledem na vysoké náklady a jejich předpokládané financování z prostředků důchodového pojištění, ale i s ohledem na další důsledky. Na financování balíčku se budou muset značnou měrou podílet i samotní důchodci, sníží se zvyšování důchodů a úroveň důchodů poklesne výrazněji, než bylo

plánováno. Objevují se např. i obavy, že důchod v 63 letech může vést k tomu, že starší pracovníci budou chtít přestat pracovat již v 61 letech a dvouleté období do dosažení věku 63 let překlenou pobíráním podpory v nezaměstnanosti.

Uvedená opatření, ale i další záměr německé vlády v oblasti důchodů, a to zavedení určité formy minimálního důchodu v budoucnosti, tzv. solidárního důchodu za celoživotní práci<sup>2</sup>, kritizuje i OECD.

Při příležitosti návštěvy kancléřky Merkelové v OECD 19. února 2014 vydala OECD zprávu Germany - Keeping the edge: Competitiveness for inclusive growth (Deutschland - Den Vorsprung sichern: Inklusives Wachstum durch Wettbewerbsfähigkeit), která se o dané problematice zmiňuje. Zpráva uvádí, že plánovaná opatření zvýší veřejné výdaje na důchody, jejichž financování ve střednědobém horizontu povede ke zvýšení daňového zatížení práce. Reforma není také obecně dostatečně zacílena na zmírnění rizika chudoby mezi důchodci. Očekává se, že v důsledku minulých důchodových reforem v příštích 20 letech chudoba důchodců významně vzroste a mohla by proto vést k dalším výdajovým tlakům. Navrhovaná opatření by měla být revidována tak, aby bylo možné zajistit jejich slučitelnost se sociálními a ekonomickými cíli. Dodatečné výdaje na důchody, především na opatření zacílená na domácnosti s nižšími příjmy, by měly být přednostně financovány z daňových příjmů a ne prostřednictvím dalších příspěvků na sociální zabezpečení. Navíc platí, že je třeba posilovat pobídky k delšímu setrvání v pracovním životě.

Poměrně ostrou kritiku vyjádřil ještě krátce před návštěvou kancléřky Merkelové v OECD i přímo generální tajemník OECD Angel Gurría ve svém interview pro Neue Osnabrücker Zeitung. A. Gurría řekl: „Doby, kdy Německo sloužilo v mezinárodním měřítku jako dobrý příklad pro utváření důchodových systémů, jsou díky nejnovějším rozhodnutím pryč: Místo dlouhodobého plánování a přípravy důchodového systému na stárnutí obyvatelstva se ruší smysluplné reformy. Důchod v 63 letech a mateřský důchod zatíží především mladší generace. Nakonec však pocítí důsledky i dnešní důchodci – v budoucnosti budou muset žít s menším zvyšováním důchodů.“ Uvedl dále, že reformy náležitě neřeší hlavní riziko pro budoucí důchodce, tj. chudobu ve stáří. Chudobou jsou ohroženy vzhledem k často přerušovaným příspěvkovým dobám, práci na částečný úvazek i k delší naději dožití především ženy, kterým však důchod za celoživotní práci žádné zlepšení nepřinese.

## Zdroje:

*"Nicht geschenkt, sondern verdient!"* In: Bundesministerium für Arbeit und Soziales [online]. 2014-01-29. [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.bmas.de/DE/Service/Presse/Pressemitteilungen/rentenpaket-kabinettsbeschluss.html>

*Das neue Rentenpaket.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Das-Paket/das-rentenpaket.html>

*Abschlagsfreie Rente ab 63.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Die-Leistungen/Rente-mit-63/rente-mit-63.html>

*Mütterrente.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Die-Leistungen/Muetterrente/muetterrente.html>

---

<sup>2</sup> Viz. Změny důchodových systémů ve vybraných zemích světa, prosinec 2013



*Fragen und Antworten zur Mütterrente.* In: Deutsche Rentenversicherung. [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: [http://www.deutsche-rentenversicherung.de/Allgemein/de/Inhalt/4\\_Presse/infos\\_der\\_pressestelle/02\\_medieninformationen/03\\_pressematerial/rv\\_leistungsverbesserungsgesetz/140212\\_faq\\_muettterrente.html](http://www.deutsche-rentenversicherung.de/Allgemein/de/Inhalt/4_Presse/infos_der_pressestelle/02_medieninformationen/03_pressematerial/rv_leistungsverbesserungsgesetz/140212_faq_muettterrente.html)

*Erwerbsminderungsrente.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Die-Leistungen/Erwerbsminderungsrente/rente-bei-erwerbsminderung.html>

*Reha-Budget.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Die-Leistungen/Hoeheres-Reha-Budget/hoeheres-reha-budget.html>

*Countdown zum Rentenpaket.* [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.rentenpaket.de/rp/DE/Alle-Fakten/Das-Gesetz/umsetzung-des-gesetzentwurfs.html>

*Rente: So wird sie berechnet – alte Bundesländer.* Deutsche Rentenversicherung, 204 15. Auflage (1/2014). [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: [http://www.deutsche-rentenversicherung.de/cae/servlet/contentblob/232638/publicationFile/63959/rente\\_so\\_wird\\_sie\\_berechnet\\_alte\\_bundeslaender.pdf](http://www.deutsche-rentenversicherung.de/cae/servlet/contentblob/232638/publicationFile/63959/rente_so_wird_sie_berechnet_alte_bundeslaender.pdf)

*Rente: So wird sie berechnet – neue Bundesländer.* Deutsche Rentenversicherung, 205 15. Auflage (1/2014). [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: [http://www.deutsche-rentenversicherung.de/cae/servlet/contentblob/232640/publicationFile/63977/rente\\_so\\_wird\\_sie\\_berechnet\\_neue\\_bundeslaender.pdf](http://www.deutsche-rentenversicherung.de/cae/servlet/contentblob/232640/publicationFile/63977/rente_so_wird_sie_berechnet_neue_bundeslaender.pdf)

*Entgeltpunkte.* Wikipedia [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://de.wikipedia.org/wiki/Entgeltpunkte>

*Patzer im Paket: Nahles' Rente mit 63 strotzt vor handwerklichen Fehlern.* *FOCUS online.* 11.02.2014. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: [http://www.focus.de/finanzen/altersvorsorge/gewaltiges-vorhaben-teuer-und-unkalkulierbar-die-fuenf-groessten-patzer-bei-nahles-renten-hammer\\_id\\_3605971.html](http://www.focus.de/finanzen/altersvorsorge/gewaltiges-vorhaben-teuer-und-unkalkulierbar-die-fuenf-groessten-patzer-bei-nahles-renten-hammer_id_3605971.html)

*Reform ist „kapitaler Fehler“.* Rentner zahlen 55 Milliarden Euro für Nahles-Rente. *FOCUS online.* 21.02.2014. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: [http://www.focus.de/finanzen/altersvorsorge/reform-ist-kapitaler-fehler-auch-rentner-zahlen-milliarden-fuer-nahles-rentenreform\\_id\\_3631224.html](http://www.focus.de/finanzen/altersvorsorge/reform-ist-kapitaler-fehler-auch-rentner-zahlen-milliarden-fuer-nahles-rentenreform_id_3631224.html)

*Visit by German Chancellor Angela Merkel to the OECD, 19 February 2014.* In: OECD [online]. 2014-02-19. [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/germany/visit-by-german-chancellor-angela-merkel-to-the-oecd-19-february-2014.htm>

*Deutschland - Den Vorsprung sichern: Inklusives Wachstum durch Wettbewerbsfähigkeit.* OECD, Better Policies, Februar 2014. Dostupné z: <http://www.oecd.org/germany/Better-policies-deutschland.pdf>

Christian Schaudwet. OECD: Frauen in Deutschland droht Altersarmut. *Neue Osnabrücker Zeitung.* 18.02.2014. [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: <http://www.noz.de/deutschland-welt/politik/artikel/452003/oecd-frauen-in-deutschland-droht-altersarmut>

## **Polsko**

### **I. OECD: Polský útok na peníze „poškodil důvěryhodnost“ budoucích reforem**

Polský nucený transfer více než poloviny penzijních aktiv druhého pilíře do fondu sociálního zabezpečení (ZUS) podryvá důvěru v důchodový systém a mohl by ohrozit důvěryhodnost budoucích reforem, říká OECD.

Think tank také varoval, že tyto změny, které způsobí omezení možností otevřených penzijních fondů (OFE) investovat s pevným příjmem, by mohly snížit "již tak nízké budoucí náhradové poměry".

Zpráva o ekonomické situaci v Polsku, která je součástí pravidelných ekonomických přehledů o členských státech OECD, uvádí, že dalším výsledkem nedávných reforem bude poněkud nižší likvidita na domácím trhu státních dluhopisů. Kromě toho zrušení držení státních dluhopisů pro fondy OFE zvýšilo podíl investorů-nerezidentů v denominovaném veřejném dluhu a omezuje participaci místních investorů s dlouhodobým investičním horizontem.

OECD zmiňuje pouze dvě výhody transferu aktiv, vedeného převážně snahou vlády řešit rostoucí veřejný dluh, vnímaný jako důsledek reforem druhého pilíře, které odvedly část pay-as-you-go příspěvků obyvatelstva do fondů OFE. Kladem by mělo být snížení plateb dluhové služby a pokles "vysokých" provozních nákladů OFE, i když se spekuluje, že snížení nákladů na řízení by mohlo být dosaženo také lepší regulací fondů tvořících druhý pilíř.

Celkově se však pohled OECD na tyto změny zdá být negativní. "Kombinace reformy z r. 1999 a její částečné zrušení by mohlo značně poškodit i společenskou důvěru v důchodový systém a kredibilitu budoucích strukturálních reforem v širším smyslu," píše se ve zprávě.

Plány na přepracování struktury důchodového systému se poprvé dostaly na veřejnost loni v létě, když vláda zvažovala jak nejlépe upravit 15 let starou výplatní fázi systému.

V té době Polská komora penzijních fondů (IGTE) prohlašovala, že informace používané vládou v této věci, jsou "nepravdivé a nepoctivě prezentované".

Polský prezident Bronisław Komorowski přesto kontroverzní návrh zákona začátkem ledna podepsal.

#### **Zdroj:**

Jonathan Williams. *Polish pensions raid 'harmed credibility' of future reforms – OECD*. In: IPE [online] 10 March 2014. [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/10001221.article>

### **II. Polská konfederace zaměstnavatelů se obrací kvůli penzijnímu zákonu na Ústavní soud**

Kontroverzní reforma druhého důchodového pilíře v Polsku nyní čelí prvnímu právnímu problému.

Konfederace Lewiatan, největší organizace zaměstnavatelů soukromého sektoru v zemi, požádala Ústavní soud, aby rozhodl o tom, zda některé aspekty nového zákona jsou v souladu s ústavou.

Lewiatan věří, že transfer 51,1 % aktiv druhého důchodového pilíře (OFE) do polské sociální pojišťovny (ZUS) - a také postupný transfer aktiv členů do ZUS 10 let před odchodem do důchodu - porušuje několik článků ústavy, včetně těch, které se týkají vyvlastnění osobního majetku, porušování vlastnických práv a nedostatečné kompenzace.

Organizace zpochybnila legálnost bleskové rychlosti, s níž byl zákon schválen zákonodárným sborem, a důsledky pro budoucí legislativní řízení. Dolní komora (Sejm) strávila třemi čteními a závěrečným hlasováním pouhé čtyři dny a horní komora (Senát) ještě méně času.

Další výhrada se týká změny druhého pilíře z povinného na dobrovolný systém a otázky, zda nový zákon dokonce neomezuje pracovníky v jejich výběru. Tato část zákona nabývá účinnosti na začátku dubna a platí do konce července.

Samotným fondům byla od poloviny ledna až do skončení rozhodovacího období zakázána reklama. Lewiatan položil otázku, zda úplný zákaz reklamy, na rozdíl od zákazu klamavé reklamy, neporušuje takové aspekty, jako je přiměřenost a práva komerčních subjektů na šíření informací.

Organizace také chce, aby soud zkoumal nové investiční předpisy zákona, včetně zákazu investování OFE do nízkorizikových vládních cenných papírů a jejich povinnosti investovat vysoký podíl (75 % v letošním roce, 55 % v roce 2015) do akcií s vyšším rizikem. Lewiatan tvrdí, že tyto předpisy v podstatě transformují OFE z penzijních fondů na investiční fondy, čímž došlo k porušení čl. 67, který zaručuje občanům právo na sociální zabezpečení.

Podání Lewiatanu je obsáhlejší než podání, které předložil prezident Bronisław Komorowski koncem ledna a které se zaměřilo v podstatě na investiční a reklamní aspekty zákona.

V únoru požádal předseda Ústavního soudu premiéra Donalda Tuska i generálního prokurátora a mluvčího parlamentu, aby podrobně popsali finanční důsledky, kdyby se prokázalo, že je zákon neústavní.

Rozbíhají se také další stížnosti, např. od některých stran Sejmu. Separátně zahajuje varšavská advokátní kancelář hromadnou žalobu proti ministerstvu financí a ZUS s argumentem, že nový zákon se rovná vyvlastnění. Přihlásilo se již více než 800 Poláků.

### **Zdroj:**

Krystyna Krzyzak. *Polish employers confederation refers pension law to Constitutional Tribunal*. In: IPE [online] 18 March 2014. [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/10001296.article>

# Portugalsko

## Reformní opatření v roce 2014

Portugalská vláda dostala od parlamentu zelenou, aby provedla škrty u zaměstnaneckého penzijního systému a zvýšila důchodový věk z 65 na 66 let.

Původně navrhované 10% snížení důchodů ve veřejném sektoru o více než 600 eur měsíčně bylo zrušeno Ústavním soudem v prosinci loňského roku.

Změny zahrnují snížení hranice pro mimořádný solidární příspěvek (CES) z důchodů, a to z 1 350 na 1 000 eur měsíčně. Tento příspěvek se pohybuje mezi 3,5 % až 10 % v závislosti na příjmu. Vláda nyní také zavedla sazby 15 % a 40 % pro vyšší příjmové skupiny.

Dochází ke zvýšení příspěvků na důchodové pojištění pro zaměstnance veřejného sektoru, a to z 2,25 % na nejméně 3 % ze mzdy.

Portugalská vláda odhaduje, že celková částka ušetřená díky těmto opatřením bude činit 388 milionů eur a že se státní deficit sníží na 4 % HDP, což je cílem pro rok 2014.

Kromě toho došlo také ke změně ve způsobu nastavení faktoru udržitelnosti, který propojuje úroveň důchodů se zvyšováním střední délky života. Původně byl vypočítáván jako poměr mezi střední délkou života v roce 2006 a střední délkou života v roce před odchodem do důchodu. Referenční rok byl nyní změněn na rok 2000, což ovlivní faktor udržitelnosti pro rok 2014 a dojde ke 12,34% snížení počátečních důchodů oproti předpokládaným 5,43 %.

Další významná změna právních předpisů se týká použití nového faktoru udržitelnosti. V budoucnu nebude tento faktor používán ke snížení starobního důchodu, ale ke zvýšení důchodového věku.

Za každý měsíc práce po dosažení 65 let bude pracovníkům připsán tzv. „referenční bonus“ ve výši 1 % z důchodu. Z toho vyplývá, že 65letý pracovník by musel pracovat 12 měsíců navíc, aby zvrátil dopad uplatnění nového faktoru udržitelnosti 12,34 %. Tímto způsobem se od roku 2014 změnil důchodový věk z 65 na 66 let. V budoucnu bude delší střední délka života důchodový věk dále zvyšovat, až dosáhne 67 let v roce 2029.

Catarina Galvao, senior konzultantka společnosti Towers Watson v Lisabonu, však v této souvislosti uvedla, že úspory, kterých bude dosaženo v roce 2014 zvýšením důchodového věku, zmizí v roce 2015, kdy tito zaměstnanci začnou pobírat důchod bez jakéhokoli snížení na základě použití faktoru udržitelnosti.

Portugalská vláda hodlá také zřídit pracovní skupinu pro studium budoucnosti důchodového systému a možnosti reformních kroků.

### Zdroj:

Gail Moss. *Portuguese Parliament OKs government's pension reform plans*. In: IPE [online]. 20 February 2014. [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/10001013.article>

# Rakousko

## I. Nový důchodový účet od 1.1.2014

Od 1. ledna 2014 byl v Rakousku zaveden nový důchodový účet. Díky tomu se od tohoto data důchody pro všechny osoby narozené od 1. ledna 1955 vypočítávají výhradně na základě jednotného systému důchodových účtů. Byl zrušen tzv. paralelní výpočet.

Důchodové účty byly zavedeny Všeobecným důchodovým zákonem APG od 1. ledna 2005 pro všechny pojištěnce narozené v době od 1. ledna 1955. U pojištěnců narozených v době od 1.1.1955, kteří před 1.1.2005 získali minimálně jeden měsíc pojištění, se při vyměřování důchodů uplatňoval paralelní výpočet. To znamenalo, že se pro tyto osoby vypočítávaly dva „fiktivní“ důchody, a to jeden podle právní úpravy platné před 1.1.2005 a druhý podle právní úpravy vyplývající ze Všeobecného důchodového zákona, platné od 1.1.2005. Výše důchodu se pak stanovila na základě poměru dob pojištění získaných před rokem 2005 a od roku 2005. Na základě 2. zákona na podporu stability z roku 2012 však došlo ke zrušení paralelního výpočtu od 1.1.2014. Za měsíce pojištění získané do 31.12.2013 se bude proto těmto pojištěncům vypočítávat tzv. prvotní dobropis (*Kontoerstgutschrift*), který jim bude zanesen na nový důchodový účet. Od roku 2014 se jim k tomu budou každoročně připočítávat nově získané nároky.

Pro stanovení prvotního dobropisu se ke dni 1.1.2014 vypočítávají dva fiktivní starobní důchody, a to tzv. výchozí částka (*Ausgangsbetrag*) podle staré právní úpravy na základě Všeobecného zákona o sociálním pojištění ASVG a srovnávací částka (*Vergleichsbetrag*), podle ustanovení o paralelním výpočtu platných k 31.12.2013. Ze srovnávací částky se v závislosti na roku narození pojištěnce stanoví spodní hranice (98,5 % - 96,5 %) a horní hranice (101,5 % - 103,5 %). S takto vypočtenými hranicemi se porovnává výchozí částka. Pokud výchozí částka leží mezi spodní a horní hranicí, představuje prvotní dobropis 14násobek výchozí částky. Pokud je výchozí částka nižší než spodní hranice, popř. vyšší než horní hranice, představuje prvotní dobropis 14násobek spodní, popř. horní hranice.

U pojištěnců, kteří se narodili od 1.1.1955, ale začali získávat doby pojištění až v období od 1.1.2005, výpočet prvotního dobropisu odpadá, protože pro ně platí už pouze důchodový účet. Osobám narozeným do 31. prosince 1954 jsou důchody vypočítávány podle ustanovení zákona ASVG.

### Zdroje:

*Neues Pensionskonto/Kontoerstgutschrift*. In: PV Pensionsversicherungsanstalt [online]. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z:

[http://www.pensionsversicherung.at/portal27/portal/pvportal/channel\\_content/cmsWindow?action=2&p\\_menuid=74151&p\\_tabid=2](http://www.pensionsversicherung.at/portal27/portal/pvportal/channel_content/cmsWindow?action=2&p_menuid=74151&p_tabid=2)

*Pensionskonto NEU Kontoerstgutschrift*. PV Pensionsversicherungsanstalt 2013. [cit. 2014-03-19]. Dostupné z:

[http://www.pensionsversicherung.at/mediaDB/995563\\_Pensionskonto%20NEU%20Kontoerstgutschrift\\_Stand01062013.pdf](http://www.pensionsversicherung.at/mediaDB/995563_Pensionskonto%20NEU%20Kontoerstgutschrift_Stand01062013.pdf)

*Kontoerstgutschrift – Pensionskonto Neu*. AK Aktuell. Das Infoservice der AK Nr 04/2013. [cit. 2014-03-19]. Dostupné z:

[http://media.arbeiterkammer.at/wien/AKAktuell\\_Nr\\_4\\_2013.pdf](http://media.arbeiterkammer.at/wien/AKAktuell_Nr_4_2013.pdf)

*Změny důchodových systémů ve vybraných zemích světa, říjen 2012*. VÚPSV, v.v.i. 2012. Dostupné z: [http://www.vupsv.cz/sites/File/prispevky/duchod\\_systemy\\_rijen-2012.pdf](http://www.vupsv.cz/sites/File/prispevky/duchod_systemy_rijen-2012.pdf)

## II. Plánované snížení zvláštních důchodů ve veřejném sektoru

25. března 2014 byl k připomínkovému řízení zaslán návrh zákona, na základě něhož se mají snížit tzv. zvláštní důchody (někdy také nazývané luxusní důchody) ve veřejném sektoru.

V budoucnosti by tyto důchody měly být omezeny částkou 17 800 eur měsíčně – tj. 210 % příjmu poslance Národní rady.

Kromě toho se mají u stávajících důchodů zvýšit tzv. příspěvky k zajištění důchodů (*Pensionssicherungsbeiträge*)<sup>1</sup> z částí důchodů, které přesahují maximální příspěvkový základ (v současné době 4 530 eur). V těchto případech budou příspěvky k zajištění důchodů činit odstupňovaně v závislosti na výši důchodu v zásadě 5, 10, 20 a 25 %. Nejvyšší sazba se bude vztahovat na části důchodů přesahující 300 % maximálního příspěvkového základu.

Pro jednotlivé oblasti veřejného sektoru jsou navrhovaná opatření v určitých případech specificky modifikovaná. V Rakouské národní bance, která díky poskytování velmi vysokých důchodů (např. bývalý prezident Adolf Wala pobírá měsíčně 31 915 eur) vyvolala k této otázce veřejnou diskuzi, dojde nejen ke zvýšení příspěvků k zajištění důchodů pro důchodce a důchodových příspěvků pro aktivní úředníky, ale i ke zvyšování věku pro odchod do důchodu. Do roku 2028 zde bude postupně zaváděn důchodový věk 65 let, platný i pro důchodce podle všeobecného zákona o sociálním pojištění ASVG. V současné době platí pro úředníky, kteří nastoupili před rokem 1993, že mohou odejít do důchodu po 35 odpracovaných letech v 55 letech s 85 procenty posledního platu.

Nová úprava se bude vztahovat na celkem 27 institucí. Konkrétně se tato opatření dotknou 9 600 osob a měla by přinést kolem 10 milionů eur.

Předpokládá se, že Národní rada přijme zákon ještě do léta, nová ustanovení by měla vstoupit v platnost od 1. ledna 2015.

Vzhledem k tomu, že by navrhovaná opatření mohla kolidovat s ochranou oprávněné důvěry, vyžaduje jejich schválení v parlamentu ústavní dvoutřetinovou většinu. Proto o této problematice probíhala od konce loňského roku až do letošního března intenzivní jednání mezi vládní koalicí a opozicí, až bylo dosaženo shody.

### Zdroje:

*Sonderpensionen künftig mit 17.800 Euro monatlich begrenzt.* 25.03.2014 In: Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz [online]. 25.03.2014. [cit. 2014-03-25]. Dostupné z:

[http://www.sozialministerium.at/site/Startseite/Topnews/Sonderpensionen\\_kuenftig\\_mit\\_17\\_800\\_Euro\\_monatlich\\_begrenzt](http://www.sozialministerium.at/site/Startseite/Topnews/Sonderpensionen_kuenftig_mit_17_800_Euro_monatlich_begrenzt)

*Gestaffelte Abschläge bis zu 25 Prozent bei Sonderpensionen.* In: Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz [online]. 19.11.2013. [cit. 2014-03-18].

Dostupné z:

[https://www.bmask.gv.at/site/Startseite/News/Gestaffelte\\_Abschlaege\\_bis\\_zu\\_25\\_Prozent\\_bei\\_Sonderpensionen](https://www.bmask.gv.at/site/Startseite/News/Gestaffelte_Abschlaege_bis_zu_25_Prozent_bei_Sonderpensionen)

Durchbruch erzielt. "Luxusbremse" bei Sonderpensionen jetzt fix. *krone.at*. [online]. 24.03.2014. [cit. 2014-03-25]. Dostupné z:

[http://www.krone.at/Oesterreich/Luxusbremse\\_bei\\_Sonderpensionen\\_jetzt\\_fix-Durchbruch\\_erzielt-Story-398139](http://www.krone.at/Oesterreich/Luxusbremse_bei_Sonderpensionen_jetzt_fix-Durchbruch_erzielt-Story-398139)

<sup>1</sup> Příspěvky na zajištění důchodů (*Pensionssicherungsbeiträge*) jsou příspěvky, které vedle daní a příspěvků na nemocenské pojištění platí státní úředníci v důchodu.

Luxuspension: Kürzung trifft OeNB-Bedienstete am härtesten. *DiePresse.com*. [online]. 25.03.2014. [cit. 2014-03-265]. Dostupné z: [http://diepresse.com/home/politik/innenpolitik/1579592/Luxuspension\\_Kurzung-trifft-OeNBBedienstete-am-haertesten](http://diepresse.com/home/politik/innenpolitik/1579592/Luxuspension_Kurzung-trifft-OeNBBedienstete-am-haertesten)

Parteien nähren sich bei Sonderpensionen an. *derStandard.at*. [online]. 11. März 2014. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: <http://derstandard.at/1392687832586/Annaeherung-bei-Sonderpensionen-zwischen-Opposition-und-Regierung>

*Pensionssicherungsbeitrag*. In: Pensionskonto.at. DINALLY Management & IT Consulting GmbH [online]. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: [http://www.dinally.at/mambo/index.php?option=com\\_content&task=view&id=102&Itemid=55](http://www.dinally.at/mambo/index.php?option=com_content&task=view&id=102&Itemid=55)



# Rusko

## Nová legislativa v oblasti důchodů

1.1.2014 vešel v platnost nový zákon, který nařizuje všem nestátním penzijním fondům, aby se přeměnily ze současných neziskových organizací na akciové společnosti, a to od počátku roku 2016, pokud jde o fondy nabízející povinné penze, a od roku 2019, pokud jde o dobrovolné fondy. Fondy, které se do té doby netransformují, budou zlikvidovány.

Vstup do druhého pilíře zůstává omezen na osoby narozené po roce 1967.

Pracovníci si mohou zvolit, zda chtějí přispívat 6 % do soukromého fondu, nebo odvádět celý příspěvek ve výši 22 % do prvního pilíře. Lhůtu pro rozhodnutí mají do konce roku 2015. Příspěvky za rok 2014 zatím půjdou do prvního pilíře.

Nový zákon zavádí dvoustupňový systém záruk:

1/ rezervní fond z příjmů z kapitálového majetku a jiných aktiv, včetně vlastních prostředků akcionářů. Tento fond by měl mít do roku 2018 minimálně 1 % a maximálně 10 % penzijních úspor společnosti;

2/ záruční fond, ze kterého by se vyplácela účastníkům kompenzace v případě bankrotu penzijní společnosti.

Nová legislativa přináší od začátku roku 2015 rovněž změny v podmínkách pro výpočet důchodů vyplácených z prvního pilíře, včetně lepšího finančního zvýhodnění pro ty, kteří odchod do důchodu odloží.

Důchodové body budou záviset na výši mzdy, délce zaměstnání a věku odchodu do důchodu. Minimální doba trvání pracovního poměru pro získání starobního důchodu bude od roku 2015 činit 15 let (nyní 5 let). Minimální počet bodů potřebných k získání důchodu je 30.

Zákonná věková hranice se nemění a zůstává v mezinárodním srovnání stále na nízké úrovni, a to 55 let pro ženy, 60 let pro muže.

### Zdroje:

Krystyna Krzyzak. *New pensions law goes into effect in Russia*. IPE [online]. 3 January 2014. [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/new-pensions-law-goes-into-effect-in-russia/10000715.fullarticle>

*Putin signs pension reform laws*. In: The Voice of Russia [online]. 30 December 2013. [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: [http://voiceofrussia.com/news/2013\\_12\\_30/Putin-signs-pension-reform-laws-2061/](http://voiceofrussia.com/news/2013_12_30/Putin-signs-pension-reform-laws-2061/)

# Španělsko

## Změna valorizace důchodů, zavedení tzv. faktoru udržitelnosti

Dne 23. prosince 2013 vešel v platnost nový zákon, který přináší změny do valorizačního mechanismu a zavádí tzv. faktor udržitelnosti, propojující důchody se střední délkou života.

Nový valorizační mechanismus opouští automatické zvyšování důchodů podle roční inflace. Indexační vzorec bude zohledňovat více faktorů. Důchodové dávky budou zvyšovány na základě poměru mezi výší příjmů důchodového systému (tzn. příspěvků) a výší výdajů (tzn. důchodů) za posledních pět let a odhadu pro nadcházejících pět let. Nový zákon také stanoví minimální a maximální úroveň nastavení valorizace. Nový hodnotící index zaručuje minimální roční nárůst o 0,25 %, nikoliv však více. Doplnkové zvýšení na základě inflace bude možné pouze při splnění určitých ekonomických podmínek.

V roce 2014 jsou důchody valorizovány o 0,25 %. Od 1. ledna 2014 je také stanoven nový strop pro individuální státní důchody, a to ve výši 2 554 eur měsíčně.

Faktor udržitelnosti, který bude uplatňován počínaje rokem 2019, bude vázat nově přiznané důchody na změny střední délky života. Faktor bude vycházet ze střední délky života při běžném důchodovém věku během pětiletého období a bude aplikován při stanovování počáteční úrovně důchodu. Každých pět let bude přehodnocován.

Experti se domnívají, že v důsledku toho by se mohla hodnota nově přiznávaných důchodů snížit každých 10 let v průměru až o 5 %. Toto opatření představuje silný kontrolní mechanismus nad výdaji a bude mít velký dopad na úroveň důchodů ve středně- a dlouhodobém horizontu. Lidé mladší 50 let si budou muset své důchody doplnit prostřednictvím zaměstnaneckých a privátních důchodů. V současné době je však pokrytí privátními důchody nedostatečné.

Vláda bude každých pět let předkládat kongresu a sociálním partnerům studii o účinnosti těchto nových opatření. Kromě toho bude každoroční valorizaci navrhovanou vládou a změny faktoru udržitelnosti hodnotit nově zřízený Nezávislý úřad pro fiskální odpovědnost.

### Zdroje:

Spain. *International Update*. January 2014 In: SSA [online]. [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: [http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl\\_update/2014-01/2014-01.pdf](http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl_update/2014-01/2014-01.pdf)

Gail Moss. *Spain meets European Commission deadline with new pensions law*. In: IPE [online]. 6 January 2014. [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/spain-meets-european-commission-deadline-with-new-pensions-law/10000726.fullarticle>

# Velká Británie

## I. Zajištění „hodnoty za peníze“ (value for money- VfM) z DC penzí

Po zavedení automatické registrace se předpokládá, že hodnota trhu příspěvkově definovaných (DC) penzí vzroste do r. 2030 více než šestinásobně. Nová zpráva Penzijního institutu (Pensions Institute) "*VfM: Assessing value for money in defined contribution default funds*" zkoumá dlouhodobý dopad automatické registrace na DC trh a uvádí doporučení pro poskytovatele, poradce, vládu a regulátory, aby se zajistilo, že členská "hodnota za peníze (WfM)<sup>1</sup>" neutrpí v důsledku tržních sil. Zpráva také analyzuje standardní fondy (default funds)<sup>2</sup> DC programu, investiční strategie aktiv určené pro většinu členů programu, kteří sami nedělají investiční rozhodnutí. Pro danou úroveň příspěvků jsou rozdíly v explicitních a skrytých členských poplatcích, alokaci aktiv a „deriskingu“ (měnění se alokaci aktiv během členství) do značné míry určujícími faktory rozdílu v penzijním příjmu, který je v důchodu zajištěn obvykle zakoupením doživotní annuity. Zpráva konstatuje, že zatímco nejlevnější není vždy nejlepší, neexistuje na druhé straně žádná souvislost mezi náklady na členství a výsledky členů: vyšší poplatky nejsou spojeny s potenciálními vyššími výnosy.

- Očekává se, že DC aktiva pod správou vzrostou do roku 2030 šestinásobně.
- Rychlá konsolidace bude vyžadovat vládní a regulační dohled.
- Neexistuje žádná souvislost mezi vyššími poplatky a lepšími členskými výsledky.
- Každé zvýšení o procentní bod v členském poplatku vede k poklesu očekávané penze při odchodu do důchodu o cca 20 %.

Zpráva doporučila změnu smluvního práva s cílem usnadnit masovou migraci členských aktiv ze starých programů s vysokými poplatky do nových programů s nízkými poplatky zajišťujícími členům hodnotu za peníze pro zbývající období akumulace.

Vláda a regulační orgány musí zajistit, aby na trhu, kde je slabá konkurence v důsledku nedostatku odborných znalostí menších zaměstnavatelů, vítězily nově se objevující programy proto, že nabízejí členům opravdovou hodnotu za peníze.

Zpráva doporučuje reformovat současný duální systém regulace, kde Penzijní regulátor (Pensions Regulator) dohlíží na programy založené na svěřenství a Úřad pro finanční řízení (Financial Conduct Authority) reguluje opatření na základě smlouvy. Penzijní institut varoval, že bez regulační reformy by byla regulační arbitráž "výsměchem" novému penzijnímu systému pro soukromý sektor.

Další doporučení zahrnuje úplné zveřejnění nákladů vymáhaných standardními fondy a programy, a to jak prostřednictvím vykazování řídicím výborům a regulátorům, tak i na centrální webové stránce, aby mohly být předmětem nezávislé veřejné kontroly.

Zpráva doporučuje definovat hodnotu za peníze s přihlédnutím k optimální kombinaci nákladů programu a designu, a to během období akumulace<sup>3</sup> i dekumulace<sup>4</sup>.

Bylo doporučeno definování členských výsledků, pokud jde o náhradové poměry, protože měření výsledků ve smyslu velikosti prostředků nebere v úvahu rizika konverze na annuitu.

<sup>1</sup> **Hodnota za peníze ( VfM )** pro členy znamená optimální kombinaci nákladů a designu programu, udržitelného během kumulačních a nekumulačních období.

<sup>2</sup> **Default fund (standardní fond):** V DC programu je to fond sdružených aktiv (multi-aktiv) určený pro příjem příspěvků členů, kteří neprovádějí investiční volby. V rámci automatické registrace se odhaduje, že na tento fond se bude spoléhat 90 - 97 % členů.

<sup>3</sup> **Akumulace:** V DC programech jde o období penzijních příspěvků a investic, po kterém jsou prostředky využívány k zajištění celoživotního příjmu v důchodu (tj. dekumulace).

<sup>4</sup> **Dekumulace:** Proces, při němž jsou DC prostředky vybudované během fáze akumulace konvertovány na doživotní příjem v důchodu. Typicky to zahrnuje koupi doživotní annuity, ale člen může čerpat také přímo z fondu (čerpání příjmu).

Darren Philp, vedoucí politiky People's Pension společnosti B&CE, což je poskytovatel flexibilních penzijních řešení na pracovišti, řekl, že tato zpráva není prvním voláním po jediném penzijním regulátoru. Podle něho je potřebný regulační rámec, který chrání členy, vyvíjí standardy a zajišťuje efektivní fungování trhu. Bylo by dobré vytvořit určitou instituci, která by sdružovala dohromady ty, kteří jsou zapojeni do regulace penzí na pracovišti, a zajišťovala, aby trh fungoval efektivně a v zájmu stádatelů. Poskytování hodnoty za peníze vyžaduje transparentnost. Je nutný takový přístup, který by umožnil zaměstnavatelům i zaměstnancům snadno porovnat, co různé programy stojí.

Ředitel NOW Pensions Chris Daykin uvedl, že pokud budou doporučení této zprávy dodržována, mohou mít členové programu větší jistotu, že jejich peníze bude poskytovat důchodový příjem, který je spravedlivější hodnotou vzhledem k zaplaceným příspěvkům. Jak řekl, „ignorování těchto varování by znamenalo mnoho zklamáných důchodců a stárnoucí populaci, která si prostě nemůže dovolit odejít do důchodu.“

### **Zdroje:**

*Clear understanding of member Value for Money (VfM) critical to success of auto-enrolment.* London: Pensions Institute, 16 January 2014. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.nowpensions.com/wp-content/uploads/2014/01/Clear-understanding-of-member-Value-for-Money-VfM-critical-to-success-of-auto-enrolment1.pdf>

Debbie Harrison, David Blake, Kevin Dowd. VfM: Assessing value for money in defined contribution default funds. London: Pensions Institute, January 2014. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pensions-institute.org/reports/ValueForMoney.pdf>

Matt Ritchie. *Contract law, regulatory changes recommended to ensure value for money from DC pensions.* In: PensionsAge [online] 16/01/2014. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pensionsage.com/pa/Contract-law-regulatory-changes-recommended-to-ensure-value-for-money-from-DC-pensions.php>

## **II. Ministerstvo práce a důchodů (DWP) potvrzuje odložení stropu penzijních poplatků**

DWP zahájilo v říjnu 2013 konzultaci o zavedení stropu na poplatky poskytovatelů DC programů automatické registrace. DWP sledovalo zavedení buď 0,75% či 1% stropu, nebo flexibilnějšího 0,75-1% poplatku, kde by program musel vysvětlit jakýkoli poplatek vyšší než 0,75 %.

Očekávalo se, že výsledky konzultace, která byla uzavřena v prosinci 2013, umožní bezprostřední zavedení stropu v dubnu 2014.

Ministr pro důchody Steve Webb v ministerském prohlášení uvedl, že vláda byla "odhodlaná" skoncovat s vysokými poplatky v penzijních programech na pracovištích. S ohledem na obavy o načasování jakýchkoli změn se však vláda rozhodla odložit změnu, aby poskytla zaměstnavatelům více času na přípravu. Ministr Webb potvrdil, že poplatkový strop v rámci příspěvkově definovaných (DC) programů automatické registrace vstoupí v platnost o rok později, než se očekávalo.

Ve svém projevu na výroční konferenci o penzích Konfederace britského průmyslu (Confederation of British Industry - CBI) ministr Webb řekl, že nedávná konzultace posílila rozhodnutí vlády.

"Existuje mnoho aspektů kvality DC programu a konzultovali jsme celou řadu z nich," řekl Webb. "Během konzultací se projevil názor, že se se změnou pravidel v tak krátké lhůtě nelze zcela vyrovnat. Myslím, že je to opodstatněná námitka. To je důvod, proč ke změnám dojde až v roce 2015. "

Konzultace se zaměřila na aspekty automatické registrace DC programů, včetně správy, transparentnosti a omezení poplatků.

Na konferenci CBI Webb řekl: "Princip regulované kvality je absolutní. Musíme se vypořádat s poplatky, ale je třeba to udělat na základě racionálního plánu."

Dále zdůraznil, že by vláda měla předložit v roce 2015 "kompletní balíček" DC reforem.

Penzijní odvětví převážně přivítalo oznámení vlády, že jakýkoliv strop poplatků nebude zaveden před dubnem 2015.

Národní asociace penzijních fondů (The National Association of Pension Funds - NAPF) uvítala "rozumný krok" vlády neuspěchat zavedení stropu na poplatky v penzijních programech.

Během konzultace o této problematice v listopadu loňského roku vyjádřila NAPF znepokojení nad krátkými časovými lhůtami a minimálním ohledem vlády na přechodná opatření pro zaměstnavatele, kteří se chystají přijmout nebo již přijali automatickou registraci.

Helen Forrest, ředitelka politiky NAPF, dodala: "Věříme také, že jakákoliv politika vlády ohledně poplatků bude posuzována v kontextu hodnoty za peníze (VfM) poskytované členům programu, a nikoliv odděleně. NAPF by chtěla, aby vláda zvážila a posoudila připomínky, které obdržela v reakci na konzultaci, před vydáním rozhodnutí o jakýchkoliv lhůtách pro implementaci."

#### **Zdroje:**

*DWP confirms pensions charge cap delay.* In: Pension Funds Online [online] 24.01.2014. [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.pensionfundsonline.co.uk/content/pension-funds-insider/regulation/dwp-confirms-pensions-charge-cap-delay/1290>

Taha Lokhandwala. *UK government accused of retreat on DC charge cap.* In: IPE [online] 17 January 2014. [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.ipe.com/uk-government-accused-of-retreat-on-dc-charge-cap/10000793.article>

### **III. Rozpočet 2014: Plánovaná opatření na podporu střadatelům, zásadní změna v přístupu k penzím**

Ministr financí George Osborne oznámil sérii radikálních opatření na podporu střadatelů v každé fázi jejich života. Ve svém projevu k rozpočtu na rok 2014 oznámil nejzásadnější změnu v přístupu lidí k jejich penzím za téměř sto let.

#### **Penze**

Od dubna 2015 budou mít lidé možnost flexibilnějšího přístupu ke svým penzím. Lidé si budou moci zvolit, jak přistoupí ke svým příspěvkově definovaným penzijním úsporám. Budou si moci vybrat všechny své penzijní úspory jako jednorázovou částku, čerpat je v průběhu času, nebo si koupit anuitu. Nadále bude dostupná 25% jednorázová částka osvobozená od daně.

Penze lidí jsou těžce nabyté během let práce. Je jen správné, aby měli volnost při volbě, jak a kdy je budou během důchodu čerpat.

V současné době lidé nemohou ke své příspěvkově definované penzi během důchodu přistupovat flexibilně a jsou zpoplatněni 55% daní v případě, že vyberou veškeré své naspořené prostředky (pot). V rámci současného systému existuje určitá flexibilita pro ty,

kteří mají penzijní úspory buď malé, nebo velmi velké, ale zhruba tři čtvrtiny těch, kteří každoročně odcházejí do důchodu, nakupují anuitu.

### **Plán vlády na přepracování systému**

Vláda navrhuje, aby od dubna 2015 mohli lidé starší 55 let bez ohledu na množství svých penzijních úspor čerpat prostředky tak, jak si budou přát. Z čehokoliv, co ze své příspěvkově definované penze vyčerpají, budou platit pouze svou mezní sazbu daně z příjmů v daném roce - buď 0 %, 20 %, 40 % nebo 45 %.

Bude existovat větší flexibilita. Lidé, kteří i nadále budou chtít bezpečnost anuity, si ji budou moci koupit, a lidé, kteří chtějí větší kontrolu nad svými financemi, budou moci čerpat svou penzi, jak uznají za vhodné.

Aby se lidé mohli rozhodnout, co jim bude nejlépe vyhovovat, zavádí vláda nový požadavek na penzijní poskytovatele, aby se každému, kdo bude odcházet s příspěvkově definovanými penzijními úsporami do důchodu, dostalo bezplatného nestranného osobního (face-to-face) poradenství, jaké má možnosti při rozhodování o jejich využití.

Vláda zahájila konzultaci o svých návrzích na změnu daňových pravidel. Chce shromáždit názory především od jednotlivců, spotřebitelských skupin, zaměstnavatelů, poskytovatelů existujících produktů důchodového příjmu a širšího penzijního odvětví. Po uzavření konzultací 11. června 2014 zvaží vláda všechny reakce a zveřejní "souhrn reakcí". Ten stanoví, jak bude vláda postupovat.

### **Změny od 27. března 2014**

Jako první krok k této reformě oznámil ministr řadu změn stávajících pravidel, které vstoupí v platnost od 27. března 2014:

- Zvyšuje se částka celkových penzijních úspor, kterou si lze vybrat jako jednorázovou částku z 18 000 £ na 30 000 £.
- Zvyšuje se také maximální částka, kterou lze vybrat každý rok z programu limitovaného čerpání ze 120 % do 150 % ekvivalentní anuity.
- Snižuje se částka zaručeného příjmu potřebného v důchodu pro přístup k flexibilnímu čerpání z 20 000 £ na 12 000 £ za rok.
- Zvyšuje se částka malých penzijních úspor, kterou lze vybrat jako jednorázovou částku bez ohledu na celkový penzijní majetek, z 2 000 £ na 10 000 £.
- Zvyšuje se také počet osobních penzijních úspor, které si jedinec může jednorázově vybrat v rámci pravidel malých úspor, ze dvou na tři.

Změny, které budou v platnosti od 27. března, budou znamenat, že zhruba o 400 tis. lidí více bude mít ve finančním roce 2014-15 možnost flexibilnějšího přístupu ke svým úsporám. Od dubna 2015 bude mít 320 tis. lidí, kteří každý rok odcházejí do důchodu s příspěvkově definovanými penzemi, možnost volby, jak ke svým penzím přistoupit.

### **Podpora střadatelů v každé fázi jejich života**

Vedle těchto hlavních reforem týkajících se přístupu lidí k jejich penzím byla ohlášena další opatření na podporu střadatelů v každé fázi jejich života.

Zahrnuje to snížení daní pro střadatele s nejnižšími příjmy, radikálně zvyšující flexibilitu individuálních spořicíh účtů (Individual Savings Accounts - ISAs), a zavádění nových produktů, které mají pomoci střadatelům při odchodu do důchodu dosáhnout lepší návratnosti jejich investic.

### **Nové individuální spořicí účty (NISAs)**

Od 1. července 2014 budou ISAs reformovány do jednoduššího produktu NISA - nových individuálních spořicíh účtů ("New ISA") - s celkovým limitem ve výši 15 000 £ ročně pro r. 2014-15 (zvýšení o 3 480 £ oproti limitu v r. 2013-14). Vláda také ruší pravidlo, které stanovuje, že pouze polovina může být uložena v hotovosti.

NISA budou nabízet možnost spořit celý NISA příspěvek klienta ve výši 15 000 £ v hotovosti, akciích či kapitálových podílech, nebo jakoukoli kombinací těchto možností.

To poskytne střadatelům úplnou flexibilitu pro spoření nebo investování podle jejich přání a bude přínosem pro více než 6 milionů lidí dříve omezených limity.

Vláda rovněž zvýší limity pro Junior ISAs a dětské svěřenecké fondy (Child Trust Funds) z 3 720 £ na 4 000 £.

### **Prémiové dluhopisy (Premium bonds)**

Prémiové dluhopisy, nabízené National Savings and Investments (NS&I), jsou jedním z nejstarších a nejznámějších spořicíh produktů, které má v držení více než 21 milionů lidí.

Ministr v souvislosti s rozpočtem oznámil, že strop na investice do prémiových dluhopisů bude poprvé od r. 2003 zvýšen - z 30 000 £ na 40 000 £. Toto opatření vstoupí v platnost v červnu 2014.

Ve finančním roce 2015-16 se investiční limit do prémiových dluhopisů zvýší na 50 000 £.

### **Zrušení 10% sazby daně z příjmů úspor**

Pro střadatele s nízkými příjmy vláda také oznámila, že zruší 10% sazbu daně z příjmů z úspor a nahradí ji novou 0% sazbou.

V dubnu 2015 vláda rovněž zvýší částku příjmů z úspor, která bude podléhat této nové sazbě, z 2 880 £ na 5 000 £. Tím bude zajištěno, že osoby s nižšími výdělky nebudou platit daň ze svého příjmu z úspor. Znamená to, že nikdo s celkovým příjmem nižším než 15 500 £ nebude ze svých úspor platit žádnou daň.

### **Pro lidi ve věku 65 let a starší**

Lidem ve věku 65 a více let bylo v souvislosti s rozpočtem oznámeno, že od ledna 2015 spustí National Savings and Investments (NS&I) výběr ze dvou na trhu vedoucích státních dluhopisů s pevnou sazbou. Ty budou poskytovat jistotu a dobrou návratnost těm, kteří si celý život spořili a nyní spoléhají na příjem ze svých úspor.

Zatímco přesné detaily dluhopisů budou dokončeny na podzim, aktuální předpoklad vlády je, že NS&I bude nabízet produkty, pro které by platily sazby ve výši 2,8 % hrubé/roční ekvivalentní sazby (annual equivalent rate - AER) na jeden rok dluhopisu a 4,0 % hrubé/AER na tříleté dluhopisy za stávajících tržních podmínek, s investičním limitem ve výši 10 000 £ na produkt. Budou zdaňovány v souladu se všemi ostatními příjmy z úspor.

Rozpočet také obsahuje další podrobnosti o novém programu Dobrovolných příspěvků národního pojištění (Voluntary National Insurance contributions - VNICs), který umožní důchodcům doplnit si doplňkový státní důchod (Additional State Pension).

Program bude zaveden v říjnu 2015 a bude otevřen po dobu 18 měsíců. Bude dostupný každému, kdo dosáhne státního důchodového věku před 6. dubnem 2016, a pomůže spořit důchodcům, kteří si chtějí zvýšit svůj státní důchodový příjem.

### **Zdroje:**

*Budget 2014: support for savers announced.* In GOV.UK [online] 19 March 2014. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/news/budget-2014-support-for-savers-announced>

*The New ISA – factsheet.* In GOV.UK [online] 19 March 2014. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/the-new-isa-factsheet>

*Abolishing the 10% rate of tax on savings income.* In GOV.UK [online] 19 March 2014. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/abolishing-the-10-rate-of-tax-on-savings-income-a-fact-sheet>

*Freedom and choice in pensions.* In GOV.UK [online] 21 March 2014. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/consultations/freedom-and-choice-in-pensions>



#### **IV. Strategie vlády pro budoucnost důchodového zabezpečení v návaznosti na reformní návrhy oznámené v prohlášení k rozpočtu (projev ministra práce a důchodů Steva Webba k parlamentu)**

Hlavní prioritou vlády je udělat správnou věc pro lidi, kteří jsou již v důchodu - lidi, kteří celý život platili do systému a kteří nyní mají právo očekávat důstojný příjem v důchodu. To je důvod, proč jedním z prvních opatření přijatých touto koaliční vládou byla implementace politiky trojího zámku (triple lock policy), která zajišťuje, že základní státní důchod se každý rok zvyšuje podle nejvyššího z růstu výdělků nebo cen, s minimálním růstem o 2,5 %. V důsledku této politiky představuje základní státní důchod nyní vyšší podíl průměrné mzdy než kdykoli v posledních 2 desetiletích. Potřebujeme ale také systém, který pracuje pro zítřejší důchodce. To je důvod, proč jsme zavedli jednosložkový státní důchod. Ten bude poskytovat jednoduchý a jediný důstojný státní důchod, nastavený nad úroveň základního testu na majetkové prostředky, takže pracující lidé budou vědět, co budou v důchodu od státu dostávat, a mohou podle toho plánovat.

Také jsme potřebovali zvrátit desítky let trvající pokles penzijního zabezpečení na pracovišti. Bylo nutné přijmout urgentní opatření, protože sotva jeden pracovník ze tří v soukromém sektoru si vůbec nějaké penzijní zabezpečení budoval. Proto vláda v roce 2012 zahájila proces automatické registrace více než 10 milionů lidí do penzí na pracovišti. Tento program má ohromující úspěch. Minulý týden nám bylo oznámeno, že byly automaticky zaregistrovány více než 3 miliony pracovníků. Pouze asi jeden z 10 pracovníků využívá svého práva rozhodnout se k neúčasti v programu, protože většina si uvědomuje, že kombinace příspěvku zaměstnavatele a daňové úlevy od vlády činí tento program velmi atraktivní záležitostí. Údaje zveřejněné koncem minulého týdne za duben 2013 ukázaly největší nárůst v pokrytí zaměstnaneckou penzí od r. 1997 a očekáváme, že údaje za rok 2014 vykáží ještě mnohem větší nárůst.

Musíme zajistit, aby tyto penzijní úspory byly investovány ve schématech „hodnota za peníze (value-for-money)“, které jsou dobře řízeny, a plánujeme příští týden zveřejnit opatření pro naplnění tohoto politického cíle. Musíme také zajistit, aby jednotlivci nebudovali více větví malých penzijních úspor (pots), ale aby je jejich penze následovaly, když změní zaměstnání, aby si vybudovali hodnotnou, vyplácející se sumu ve svém stávajícím programu. Kromě toho vytvoříme nový rámec "definované ambice" pro zaměstnanecké penze, umožňující nové formy sdílení rizika mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.

Aby se zajistilo, že si drtivá většina pracovníků vybuduje hodnotné penzijní úspory na doplnění ke zjednodušenému státnímu důchodu, máme nyní novou příležitost přemýšlet o možnostech volby, které mají lidé v důchodu. V minulosti byl důchod často relativně krátkým obdobím a pro většinu bylo prioritou proměnit své penzijní úspory do pravidelného příjmu na tak dlouho, jak budou žít. Ale ve světě, kde lidé běžně žijí v důchodu 25 let, je třeba přemýšlet kreativněji a dát lidem nové možnosti, co budou se svými vlastními penězi dělat. V minulosti se vlády obávaly, že pokud by lidé měli volnost v nakládání se svými penzijními úsporami, vyčerpali by je příliš rychle a v pozdějším životě by byli závislí na státní podpoře. Jednosložkový důchod nabízí převratnou možnost přehodnotit tento model a znamená, že stát už může mnohem méně nařizovat, jak mají lidé své naakumulované penzijní úspory využívat.

Proto vláda oznámila plán na radikální liberalizaci trhu důchodového spoření s účinností od dubna 2015. Zmizí podrobná pravidla, jak rychle mohou lidé změnit své penzijní úspory na roční příjem. Místo toho budeme poprvé jednat s lidmi jako s dospělými a dáme jim možnost flexibilně zvolit jak nejlépe použít své těžce nabyté úspory způsobem, který nejlépe vyhovuje jejich osobní situaci. Lidé budou i nadále mít možnost vybrat si nezdaněnou jednorázovou částku a přeměnit zůstatek svých penzijních úspor v anuitu, poskytující zaručený příjem na celý život, ale budou mít také možnost vyčerpat celé své penzijní úspory jako hotovost, aby je utratili, jak uznají za vhodné, a předmětem zdanění bude pouze to, co přesáhne nezdaněnou jednorázovou částku. Nebo se mohou

rozhodnout, že nechají své prostředky růst, a čerpat hotovost, jak a kdy budou chtít, možná jako součást postupného odchodu do důchodu - něco, o čem jsme po léta hovořili a nyní umožňujeme. Očekáváme, že na zrušení pravidel bude penzijní odvětví reagovat novými produkty, které uspokojí potřeby spotřebitelů týkající se příjmů novými a inovativními způsoby.

Tyto reformy zvýší atraktivitu spoření na důchod a umožní lidem utvářet své finance v důchodu, jak uznají za vhodné, a ne jak jim vláda říká. Abychom podpořili lidi při dobrém rozhodování, zavedeme garantované poradenství - zákonný požadavek na penzijní programy, aby nabízely všem členům programu rozhovor o jejich možnostech s někým, kdo je nestranný. To je může vést k tomu, aby přijali plně nezávislé finanční poradenství, nebo jim to může umožnit činit informovaná rozhodnutí bez dalšího poradenství. Jako zálohu na tuto zvýšenou flexibilitu dramaticky uvolníme pravidla týkající se přeměny malých penzijních úspor na peněžní hotovost a pravidla týkající se stávajících produktů čerpání s účinností od 27. března.

Předpokládáme, že anuity budou i nadále důležitou součástí důchodového zabezpečení, a FCA<sup>5</sup> bude pokračovat ve svém přezkumu fungování trhu anuit, aby bylo zajištěno, že spotřebitelé dostanou ze svých těžce nabytých penzijních úspor maximální hodnotu za peníze. Ale také očekáváme, že naše reformy připraví půdu pro nové finanční produkty, které dají lidem novou volnost, jak přeměnit své důchodové úspory do kvality života v důchodu, stejně jako se potenciálně připojit k možnostem financování dlouhodobých nákladů na sociální péči.

Důchodový systém, který zdělila tato koaliční vláda, byl rozbit. Klesající pokrytí zaměstnaneckých penzí a klesající základní státní důchod znamenaly, že masové testování na prostředky bylo na denním pořádku. Byli jsme odhodláni zvrátit tuto spirálu poklesu. Podle dnešních důchodců jsme udělali správnou věc, že jsme zahájili obnovení reálné hodnoty státního důchodu prostřednictvím trojitého zámku. Reformovali jsme státní důchod, aby poskytoval jednoduchý a důstojný základ pro důchodové spoření, a zavedli jsme automatickou registraci, která již přivedla o miliony lidí více k zaměstnaneckým penzím. A teď jsme narušili byrokracii, která bránila lidem, aby v důchodu sami rozhodovali, jak chtějí utratit své vlastní penzijní úspory. Je to skutečná penzijní revoluce a vláda svěřuje tuto strategii parlamentu.

### **Zdroj:**

Steve Webb. *The government's strategy for the future of pension provision following the reform proposals announced in the Budget Statement yesterday*. Oral statement to Parliament, In GOV.UK [online] 20 March 2014. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/speeches/pensions-strategy>

---

<sup>5</sup> FCA - Financial Conduct Authority (Úřad pro finanční řízení) je nový regulátor, jehož vizí je, aby trhy fungovaly dobře a se spotřebiteli se jednalo férově. Funguje od r. 2013, kdy získal nové pravomoci ze zákona o finančních službách.

# Nový Zéland

## Hodnotící zpráva o důchodové politice

Komise pro finanční gramotnost a příjem v důchodu vydala zprávu „2013 Review of Retirement Income Policies“, přinášející tříleté hodnocení důchodového systému a souvisejících otázek. Zpráva hodnotí dva stěžejní pilíře důchodového systému: univerzální veřejný systém New Zealand Superannuation (NZS) a dobrovolný, státem dotovaný program spoření na důchod KiwiSaver (založený v roce 2007). Zpráva také nastiňuje možné reformní scénáře k zajištění udržitelnosti systému v době rychlého stárnutí populace. Poměr počtu pracujících a důchodců se podle odhadů sníží z 5,0:1 (2011) na 2,3:1 (2062). V důsledku toho by se bez provedení reformu náklady na NZS z přibližně 4,6 % HDP v období let 2011 - 2012 zvýšily do roku 2060 na 7,9 %.

Zpráva konstatuje, že kombinace těchto dvou systémů zajišťuje většině důchodců přiměřenou životní úroveň. V současné době asi 60 % osob ve věku 65 a starších spoléhá na systém NZS a další vládní transfery, což tvoří nejméně 80 % jejich důchodového příjmu.

Zpráva navrhuje možné oblasti reformem, zahrnující

- zvyšování důchodového věku v rámci NZS (nyní 65 let) podle vývoje střední délky života: Zpráva navrhuje vypracování harmonogramu budoucího zvyšování důchodového věku na základě budoucích prognóz střední délky života a časový plán pro revizi těchto prognóz;
- změny způsobu indexace důchodů: Zpráva vyzývá vládu, aby prozkoumala dopad změny současné metody, založené pouze na vývoji ročních mezd.

Co se týče KiwiSaver, zpráva upozorňuje na to, že program umožňuje lidem od 65 let s minimálně 5letým členstvím provádět paušální výběry z účtů, aniž by byl stanoven požadavek, jak tyto prostředky využít (např. povinná anuitizace). Pro zmírnění dopadu zvyšování důchodového věku v rámci NZS komise navrhuje, aby bylo možno z účtů vybírat dříve než v 65 letech, jak je stanoveno nyní, tzn. dříve, než osoba dosáhne nároku na důchod NZS. Zaměstnancům by měla být zachována možnost z programu vystoupit.

Komise naléhá na vládu, aby k reformním krokům přistoupila v horizontu příštích 4 let.

### Zdroj:

New Zealand. *International Update*. February 2014 In: SSA [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: [http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl\\_update/2014-02/2014-02.pdf](http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2014-02/2014-02.pdf)

## USA

### Nový program spoření na důchod „myRA“

Koncem ledna 2014 představil americký prezident Barack Obama nový program důchodového spoření „myRA“, který bude řízen soukromou firmou, vzešlou z veřejné soutěže pořádané ministerstvem financí. Bude se vybírat z celkem 30 firem se zkušenostmi s individuálními penzijními účty.

Program by měl být spuštěn v roce 2015 jako další možnost spoření na důchod vedle již existujících penzijních účtů IRA, Roth IRA a 401(k). Nový program bude zaměřen především na nízkopříjmové skupiny a na pracovníky malých firem, které obvykle pro své zaměstnance nenabízejí programy důchodového spoření.

Úspory z účtu by se mohly vybírat kdykoli. Počáteční vklad nejméně 25 dolarů a příspěvky ve výši alespoň 5 dolarů by byly prováděny srážkami ze mzdy.

Vládní údaje uvádějí, že přístup k důchodovým dávkám má asi 64 % zaměstnanců privátního sektoru a 89 % pracovníků ve veřejném sektoru. Pouze polovina zaměstnanců privátního sektoru, kteří mají přístup k důchodovému programu, se přímo nějakého programu účastní. Ve veřejném sektoru je přímá účast až 85 %.

Vláda vzkázala zaměstnavatelům, že do konce roku 2014 budou muset do pilotního programu zaregistrovat své zaměstnance k dobrovolné účasti.

Účast v programu bude omezena podle příjmu domácnosti do výše 191 000 dolarů. Účastníci programu mohou ušetřit až 15 000 dolarů po dobu nejvýše 30 let. Jakmile bude dosažena jedna z těchto hranic, účty budou převedeny do systému Roth IRA.

MyRa účty budou financovány přímými srážkami ze mzdy. Zvažovány budou ještě i jiné způsoby zapojení.

Přestože možnost otevřít si tyto účty budou mít milióny Američanů, ministerstvo financí nemá k dispozici odhad, kolik osob se do nového programu skutečně zapojí.

#### Zdroj:

Patric Temple-West, Ross Kerber. *Treasury to pick manager for Obama myRA retirement program*. In: Reuters.com. [online]. Jan 29 2014. [cit. 2014-03-04]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/2014/01/29/us-usa-obama-retirement-savings-idUSBREA0SOQ020140129>